

AREGCEL

Ára 3000 korona

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
VIII. KER., RÖKK SZILÁRD-UTCA 19

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előzetési ár (csak vidékre) egy negyed
évre 38.000 kor. Egyes szám ára Ausztriában
3000 osztrák kor. Jugoszláviában 4 dinár

SZERKESZTŐSÉGI TELEFONOK:
65-53, JOZSEF 34-42

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

KIADÓHIVATAL: JOZS. 143-26. VASAR-
NAP ESTETŐL REGGELIG: JOZS. 9-66

IV. évfolyam

Budapest, 1925 január 19.

3. szám

Schwartz Mária

regényes élete, törvénytelen gyermekei, csalásai, lopásai és bécsi öngyilkossága

Már iskoláslány korában gyermeke született a
13 éves Schwartz Máriának. Akkor a Dunába
ugrott, ezért „Dunai menyecské”-nek csufolták

A Reggel pozsonyi és bécsi nyomozásának szenzációs részletei

Bécs, január 18.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefon-
jelentése.) 1907-től 1920-ig élt Bécsben rövid
megszakításokkal Schwartz Mária. Két kávé-
házban volt főlírónő, a külvárosi Ferdinand-
hofban és a Nussdorferstrassen a Colosseum-
ban. Ezek is éppen olyan másod-harmadrendű
kávéházak, mint azok, amelyekben Pozsonyban
működött. Bécsben is csak rövid ideig fért meg
háziasszonyaival és nagyon gyakran változ-
tatott lakást. A leghosszabb ideig a Reiner-
gasse 9. szám alatt, Johann-Hajeknél lakott.
Ellátogattunk Hajekékhez. Ösz. öreg ember,
béna öregasszony és Berta leányuk mesél a
gyilkos Miciről:

— 1917-ben lakott nálunk körülbelül félévig.
Eleinte esőndesen viselkedett, de

később lopkodni kezdett.

Egy napon aztán ellopta az apám aranyóráját
és láncát — előveszi és megnutatja apjának
szép, régi, duplafüvelű aranyóráját és a vas-
tag aranyláncot —. Mi akkor följelentettük lo-
pás miatt a rendőrségen és detektív vitte el
tőlünk, de másnap kiengedték. Ekkor vissza-
jött, odadobta az anyámnak az órát és azt
mondta, hogy ez a tréfa 600 koronába került
neki.

Ellátogattunk még egy pár bécsi lakásadó-
nőjéhez.

Mindenütt egyhanguan arról panaszkod-
nak, hogy lopott

és hogy végül emiatt dobták ki. Egyik szállás-
adónője, Klepner Mária, akinél a Favoriten-
strassen lakott, meséli róla, hogy

A pozsonyi nyomozás megröbbentő új adatai

Pozsony, január 18.

(A Reggel kiküldött tudósítójának telefon-
jelentése.) Kodelka meggyilkolásának híre
Budapest után Pozsonyban keltette a leg-
nagyobb föltűnést, mert a Lederer-családot jól
ismerik a városban és sokan emlékeznek még
vissza a „szőke Mici”-re. A pozsonyi újságok
szerkesztősegeinek kirakataiban a gyilkos
főhadnagyának és feleségének képe látható, a
városban mindenki csak a Lederer-ügyet tár-
gyalja. Nem beszéltem olyan pozsonyi ember-
rel, aki ne mondta volna, hogy vagy a főhad-
nagyot, vagy pedig a gyilkos asszonyt szemé-
lyesen ismerté. A már eddig is megnyilvánult
nagy érdeklődést csak fokozta az a szenzációs
fordulat, hogy

a Lederer-üggyel kapcsolatban a pozsonyi
rendőrség politikai osztályának detektívjei
már az elmúlt hét szerdáján házkutatást
tartottak több olyan pozsonyi fiatalember
lakásán, akik a bolsevizmus után különit-
ményekben szolgáltak.

A rendőri nyomozás így politikai vágányra is
áttérrelődött.

A pozsonyi rendőrségen Benda rendőrtaná-
csos, a politikai osztály vezetője, irányítja a

tizenhárom éves korában ki kellett marad-
nia az iskolából, mert gyermeke született,
ez a gyermek azonban pár hónap múlva
meghalt.

Schwartz Mária azt mondta, hogy egy
Maczek nevű munkás a gyermek apja, de
bizalmas körben nem eszmélt utóbb, hogy
egy gazdag csehvechati gyáros az igazi apja a
gyereknek. Gyermeke születése után nem sok-
kal dajkának ment Bécsben, itt azonban meg-
zavarta a ház békéjét, mert

azt állította, hogy viszonya van a családfő-
vel és itt nagyobb összeget zsarolt kár-
térítésként.

Majd visszatért Schwechátba és Maczket kény-
szeríteni akarta, hogy feleségül vegye. Ekkor
16 éves volt és elkeseredésben, hogy Maczek
nem akarta feleségül venni,

beugrott a Dunába.

A halászok kifogták, beszállították a kórházba,
majd amikor fölgyógyult, visszament szüleihez
Schwechátba, akik ekkor visszafogadták. Itt
öngyilkossági kísérlete miatt sokáig a

„dunai menyecske”

gunynevet viselte. Innen nemsokára Bécsbe
költözött, pincérnő lett, majd Komáromban
volt kaszírónő, azonban itt is lopott és az el-
tulajdonított ezüsttárgyakat anyjának küldte
ajándékba. Nemsokára megszületett második
gyermeke, ennek apjával már Lederer Gusztávot
állította be.

nyomozást és a szerdai házkutatások után
négy letartóztatást is eszközölt a legnagyobb
titokban. Csak pénteken került nyilvánosságra
Pozsonyban, hogy a Lederer-gyilkossággal
kapcsolatban politikai letartóztatások történtek.
A „Pozsonyi Magyar Újság” ugyanis megírta,
hogy Tichy György magánhivatalnokot kémkedés
gyanúja miatt letartóztatták. Az ügyészség a
„Magyar Újság”-ot azonnal el-
koboztatta, a rendőrség pedig semmiféle föl-
világosítást nem ad a másik három letartóztatott
személyről. Mielőtt Tichy Györgyöt letartóztatták
volna, anyjának, özvegy Tichy
Tivadarnénak Juszli-sor 13. szám alatti laká-
sán házkutatást tartottak, fölkutatták a 26 éves
Tichy Györgynek, aki a Winter Hermann
szénkereskedő cég könyvelője, teljes levelezését.
Tichy Györgyöt még szerdán este letartóztat-
ták és átadták az államügyészségnek. A po-
zsonyi nyomozás megállapította, hogy Tichy
Ledererrel szoros nexusban volt és hogy
Lederer a Prónay-külvitvány részére kém-
szolgálatot is teljesített volna Pozsonyban.
Azt is megállapította a pozsonyi nyomozás,
hogy

Lederer Gusztávnak nagy része van abban,
hogy három évvel ezelőtt Budapesten a ka-

„És add meg nekünk ...

En nem tudom mi az az éhség, amikor
kenyeret se tud eleget venni és enni az
ember, mert drága. Gondolom, az se igen
tudja, mi az éhség, aki ezt a lapot meg-
vette és olvassa ezeket a sorokat, amelyeket
egy megzavart lelkiismeret diktál. Nem
tudom elképzelni, mit szenved és mit érez
itt köztünk, körülöttünk az a sok, sok, sok
tehetetlen istenteremtése: apák és anyák,
akik ma már kenyérral se tudnak jóllakni
s a nyugos gyerekeket és a sóhajzó öreg
szüléket kenyérral se tudják már megvesz-
tegetni. Azt tudom, hogy gusztusos, tiszta
télidő van: minden órán várjuk a hószagu
levegőből az álomfehér csipkét a város fakó
ormaira borulni; azt tudom, hogy hajnalon-
ként a jégpályákat föllocsolják és sikálják;
azt tudom, hogy száz meg száz nagyságos
és méltóságos háznál francia valceres és
mayongos vacsorára várják a vendégeket;
azt tudom, hogy a báli naptárnak márciusig
egyetlenegy estéje se lesz üres; azt tudom,
hogy koncerteket hallgatnak, premiereket
szídnak, asszonyokat rágalmaznak, vadászni
mennek és utazásokra készülődnek az ugy-
nevezett emberek. Azt nem tudom adat-
szerűen, de körülbelül sejtem, hogy akiknek
az emberi arculata a panasz grimaszait
játssza akkor, amikor a kenyér áráról van
szó, azok sohase mayonganak, nem kanya-
ritják a térdüket a shimytől vissza a tan-
góhoz, nem jegyzik elő a Dohnányi koncert-
jét, nem lőnek szarvast és nem utaznak a
képek és szobrok Edenébe, Firenzébe. Ezek-
nek az embereknek, asszonyoknak, akik
ellen a kenyér megdrágult és minden nap
jobban drágul: ezeknek, akiknek a teste és
lelke ugyanabból a szövetből, vízből és köd-
ből való, mint a miénk: ezeknek, mondom,
ezen az egyetlen esodálatos Földön minden
szándékuk, művészetük, ábrándjuk az a
kenyér lett, amivel jól kell lakni, hogy a
karjuk a munkát föl tudja venni. Nem
tudom, tudja-e, hogy mit mivel, az az em-
ber, aki drágítja a kenyeret. A lisztet. A
buzát. Nem tudom, tudja-e azt egyáltalán
egy-egy külön valaki, hogy ő is drágítja a
szegények szegény kenyerét. Azt tudom,
hogy ha egy embernek megfognám a kabátja
hajtását afölött a dadogó halandó szíve
fölött és megmondanám neki, hogy fejfájást
okoz, könnyet facsar, kórházkaput nyitogat
és a sírásának a fáradságát szaporítja: az
az ember a föld színéig alázkodna zavará-
ban és szégyenében. Nem tudom, akár-
milyen széjjel van szórva minden állomása
a drágaság hálózatának, minden láncszeme
az érdekeknek, minden tanyája, telefon-
száma s névjegye a vak társadalomnak:
nem tudom, nem lehetne-e valami szokatlan
megdöbbenéssel, váratlan és végtelen termé-
szetes emberséggel egymást fölkeresni a
gazdának, a péknek, a malmosnak, meg a
miniszternek ... hiszen az emberek éheznek!

tonai bíróság kémkedésért kivégeztette Somlyay Gábor pozsonyi fiatalembert.

Somlyay, a volt tartalékos honvédhadnagy, 1922 júniusában rövid tartózkodásra Budapestre utazott, ahol följelentés alapján kémkedés gyanúja miatt letartóztatták, átszállították a Margit-köruti katonai fogházba, majd nemsokára hadbírói ítélet alapján

Garay pozsonyi rendőrtanácsos A Reggel után értesíti a budapesti rendőrséget nyomozásának eredményeiről

A Reggel munkatársa Pozsonyban fölkereste Garay István rendőrtanácsost, a büntügyi osztály vezetőjét, aki a Lederer-ügyben a nyomozást irányítja. Garay rendőrtanácsos dr. Klíma miniszteri biztos, a pozsonyi rendőrfőnök külön engedélye alapján a legteljesebb betekintést engedte a pozsonyi nyomozás aktáiba és elmondta, hogyan vezette a nyomozást:

— A budapesti főkapitányság a Lederer-ügyben semmiféle fölhívást nem intézett hozzánk a nyomozás megindítása iránt. Én a Neue Freie Presse-ből értesültem a gyilkosságról és saját iniciatívámra kezdtem el nyomozni mert az volt az érzésem, hogy a pozsonyi rendőrségnek nagy része lehet abban, hogy kinyomozza a Lederer-ügy két legérdekesebb részletét és pedig elsősorban azt, hogy

hova lett a titokzatos „bécsi Onkel”,

akit állítólag Reinhardt bácsinak hívnak és aki hat évvel ezelőtt csak pár óráig tartózkodott Pozsonyban, majd nyomtalanul eltűnt. Az öreg nagybácsira vonatkozóan nagyon pontos tanvallomás áll rendelkezésünkre. A Konvent-utca 12. szám alatt laknak Ledererek. A háznak házmesternője, Dorgovits Eugenia kihallgatásra jelentkezett és nagyon fontos vallomást tett.

A Lederer-család mitsem akar tudni „az öreg nagybácsi” látogatásáról, ami mindenestre gyanus. Ledererek mindössze annyit ismernek be, hogy Schwartz Mária sokat beszélt erről a nagybátyjáról és azt állította, hogy ez villát fog nekik vásárolni, de hogy ez a nagybácsi meglátogatta volna őket, azt határozottan tagadják. A házmesternő vallomásának különben van még egy érdekes részlete, amelyben elmondja, hogy hat héttel az esküvő előtt egy napon beállított hozzá egy ismeretlen, fejkendő, magas, nyulánk osszony és érdeklődni kezdett, igaz-e az, hogy egy tiszt, aki ebben a háznál lakik, meg akar nőszülni. Amikor a házmesternő igen-t mondott, a titokzatos asszony megkérte, hogy mondja meg a fiu anyjának, hogy a nőnek, akit a fia feleségül akar venni, van egy törvénytelen gyermeke. A házmesternő nem akarta ezt elmondani az anyának, hanem Lederer hugával, Lederer István közölte a hallottakat. A leány akkor azt felelte: „Nem baj, ezt mi már úgyis tudjuk.”

— Most karácsonykor pár napig feleségével Pozsonyban tartózkodott Lederer Gusztáv

és ekkor egy ezüst sétabotfogantyút hoztak magukkal, amelyre a következő volt bevése:

„Zum Andenken an deinen sechzigjährigen Geburtstag.

Mitzi — Gusti“

— Ehhez a fogantyúhoz Pozsonyban csináltatták a nyelet és csak azután adták át Lederer Jánosnak, a főhadnagy apjának.

A rendőrtanácsos közben előveszi azokat a bejelentőlapokat, keresztleveleket és egyéb iratokat, amelyeket a nyomozás folyamán lefoglalt. Ezek az okmányok kivétel nélkül hivatalos iratok és így a bennük foglalt adatok hitelesek. A nő, születési bizonyítványa szerint,

1893 január 11-én, hajnali 4 órakor született Rottenmannban, a 79. számú házban. Keresztneve Mária, vallása római katolikus és most jön a hivatalos születési bizonyítvány egyik legérdekesebb adata, az, hogy a Schwartz Mária törvénytelen gyermeke Schwartz József főmérnöknek, anyja pedig Peer Anna,

Az eddigi jelentésekkel szemben új adat az, hogy a leány apja, Schwartz József, nem volt kövezőmunkás, hanem főmérnök. A születési bizonyítványban még az is föl van véve, hogy

kémkedés miatt halálra ítélték.

Érdekes, hogy ebben a pörben Somlyay ellen Lederer Gusztáv volt a koronatanu. A pozsonyi rendőrség most azzal a fantasztikummal is gyanúsítja, hogy az ő följelentésére tartóztatták le és végezték ki több pozsonyi fiatalembert kémkedés vagy pedig kormányzósértés miatt Magyarországon.

Schwartz Mici keresztanyja Cecilia Donner, a bába pedig, aki születésénél segédkezett, Barbara Wolff. A születési bizonyítványt a rottenmanni plébániahivatal állította ki és Carrel plébános van aláírva.

Lederer Gusztáv születése a pozsonyi ágostai hitvallási evangélikus egyházközség anyakönyvi hivatala IV. könyvének 35. lapján van elkönyvelve.

E szerint Lederer 1893 július 20-án született, tehát körülbelül fél esztendővel fiatalabb feleségénél, vallása ágostai evangélikus, apja Lederer János, katonaszabó, anyja Preisner Zsuzsanna. A pozsonyi anyakönyvi hivatal által 1918 szeptemberében kiállított házassági levél összes adatai megegyeznek az előbb említettekkel. A rendőrség Lederernek és feleségének számos fényképét lefoglalta és ezek a fényképek érdekesen mutatják azt az átváltozást, amelyen egy a férfi, mint a nő keresztülment. Az egyik kép Schwartz Micit még fölirónő korából ábrázolja, Grätchen-frizurát visel, egyszerű blúz, elől masnival és szoknya van rajta. Egy másik képen lugas előtt ül, finomabb ruhákba öltözködve, ekkor már Lederer Gusztáv szeretője volt. Egy további képen már előkelő „nagyságos asszony”, főhadnagyné, finom ruhákba öltözködött, bársonyalap, szőrmebunda. Van egy kép ugyanebből az időből, amelyen kalap nélkül van lefényképezve. Megváltozott a frizurája, nagy soppas hajlat hord, erősen meghízott és a nyakán gyöngysor csillog. Ezen a képen már látszik a jólét, a gazdagság. Nevét és olyan jóságos, barátságos az arca, mint a tiroli parasztlányoké.

Érdekes, hogy minden képen virágot tart a kezében.

Lederer Gusztávról is nagyon sok kép van a rendőrség birtokában. Meg van az érettségi képe: közepén választott frizurát visel, már 18 éves korában is nagy, fekete, sűrű bajusza van. Azután már katonaképek következnek. Az első mint az 5. nehéz mészárszékvezető hadapródjelöltje szerepel, Vigyázz-ban áll. Azután következik egy képe Britanniás-tiszt korából.

Ez már a gyilkos képe.

Gunyosan, kajánul félrehuzza a száját, két gonosz vonal az arcán, a jobbkezével viháncoló lovát akarja megfékezni és látszik az arcán a vadállatiasság. Ezen a képen még csak egy kiüntetése van. A következők már, ahol a nemzeti hadsereg új díszegyenruhájában van fölveve, háta mögött pedig a felesége áll elegáns ruhákba öltözködve, négy vitézségi érme van. A bünsegéd Lederer Sándorról csak egy kép van a pozsonyi rendőrség birtokában. Hasonlít a bátyjához, de nem olyan markáns az arca, szintén sűrű fekete bajuszt visel és a képen fölálló, kemény gallért hord. Garay rendőrtanácsos ezután betekintést enged nekem abba az összefoglaló jelentésbe,

amelyet szombaton készített el a pozsonyi nyomozás eddigi eredményéről és amelyet csak ma, hétfőn reggel továbbítanak a budapesti főkapitányságra, illetve a nyomozást vezető Radosay rendőrtanácsosnak.

A jelentés német nyelvű és magyar fordításban így hangzik:

Valódi ezüst evőkészletek

gyümölcstartók, kávé- és teaszervizek, táleák, likör-készletek minden célra és nagyságban, eredeti gyári árában

Schönwald Imre

IV. Bécsi-utca 5. szám, Bécsi- és Deák Ferenc-utca sarkon

40 szám	FOGORVOS	40 szám
R É S Z L E T R E S	Med. Univ. Dr. Kovács S. és Barna I. főorvos-fogorvos Budapesti, VII. Erzsébet-körút 40-42 Műfogak, fogorok teljesen szájpadlás nélkül. Aranyhidak és koronák aranyat pótló fém- ből is. Foghúzás, fogtömés (plombálás), érszűkítő (altatással is). Műtétet ese- tén is forduljon a legnagyobb bizalommal 40 év óta fennálló rendelésünkre. Vidékiak soronkívül fogadtatnak. 10 évi jótállás! Rend- kívül mérsékelt árak! Orvosi tanács díjtalan. Közelítés d. e. 9-12-ig, d. u. 2-7-ig. Vasár- és ünnepnap d. e. 10-12-ig.	R É S Z L E T R E S
40 éves prakszis	FOGORVOS	40 éves prakszis

Lederer Gusztáv és Schwartz Mária rabló-
gyilkossága.

A budapesti főkapitányságnak!

Mellékelten jelentjük Lederer Gusztáv és Schwartz Mária rablógyilkosságával kapcsolatban a budapesti főkapitányságnak. Lederer Gusztáv 1893 július 20-án született Pozsonyban, evangélikus vallásu magánhivatalnok. Apja Lederer János ezredszabó, anyja Freisinger Zsuzsanna. 1918 július 3-án kötött házasságot az 1893 január 11-én Rottenmannban (Steiermark) született, schwechati illetőségű osztrák állampolgár, r. k. vallásu Schwartz Mária hajadonnal, akinek szüleit Schwartz Józsefnek és Beer Annának hívják. A házasságot a pozsonyi evangélikus templomban kötötték. Sikerült megállapítanunk, hogy Lederer Gusztáv 1913-ban közelebbi viszonyba Schwartz Máriával, ekkor Hummel-utca 10. szám alatt öv. Ciprusi utcánél lakást bérelt Lederer Gusztáv a szeretőjének, majd a Josephin-utca 9. szám alá költözött át. Ezt a lakását is Lederer Gusztáv fizette. 1912 január 25-én költözött át Schwechatból Pozsonyba és eleinte másodrangú kávéházakban volt kaszírno, majd 1913-ban már mint

fodrásznő és élelmiszerárúsnő

szerepelt. 1912-13. évi, pozsonyi tartózkodásáról bővebb részleteket nem tudtunk szerezni, ellenben megállapítottuk, hogy 1918-ban fölkereste Lederer Gusztáv és egy 60-62 éves öreg ur társaságában a fiu szüleit, ezt azonban idősebb Ledererek tagadják. Schwartz Máriának a budapesti rendőrséghez általunk már eljuttatott levelei azt bizonyítják, hogy

a család igenis tudott a gazdag nagybácsi létezéséről, sőt ezzel bírta rá Schwartz Mária Lederer Gusztáv szüleit, hogy belegegyezzenek a házasságba.

A házassági meghívón Edelstein von Regensburg néven szerepel Schwartz Mária, Ifjabb Lederer János, Lederer Gusztávnak Pozsonyban tartózkodó öccse bejelentette, hogy sógor-nője legutóbbi látogatása alkalmával egy vékony aranyláncot is hozott, de ezt ő állítólag elvesztette.

A házkutatás alkalmával megtaláltuk Schwartz Mária törvénytelen gyermekének fényképét is.

Állítólag ez a gyermek Lederer Gusztávtól született törvénytelen házasságuk előtt. Hogy most hol van a gyermek, él-e még egyáltalán, azt nem tudtuk megállapítani. Schwartz Mária eleinte a képet úgy mutogatta, hogy kistestvérét ábrázolja. A Hummel-utca 10. szám alatt lakásadósnőjének, Cuprinskynének azt mondta Schwartz Mária, hogy

gyerekkorában ellopták a szüleitől és 14 éves koráig Schwechatban volt egy cirkuszban, ahonnan sikerült megszöknie, hazament szüleihez, de ezek nem ismerték föl.

Lederer János egy ízben fölkereste Bécsben fiát és menyét, meg akarta látni, milyen körülmények között élnek és amikor látta, hogy hónapos szobában laknak, kérdőre vonta Schwartz Mária, hogy mi van a nagy vagyonnal, a nő azonban ekkor elájult, mint mindig, ha komoly formában érdeklődtek nála állítólagos gazdagsága iránt. A szülők vallomása szerint egy ízben

egy bécsi nő kereste föl őket és elmondta, hogy Mária egy órát lopott el tőle.

Két új adatot hozunk a budapesti főkapitányság tudomására, az egyik, hogy Pozsony közelében Pustafüdümesen állítólag Szeles Sándor tud fölvilágosítást adni Schwartz Mária eltűnt gyermekéről, aki egyes jelentések szerint Tirolban van kolostorban, azonban Juszti Popelka bécsi lakos (címe Starhemberg-gasse 30) tud érdekes fölvilágosításokat adni ez ügyben.

Eredeti angol

Coventry-lánc

automobilok,
motorkerékpárok és
kerékpárokhoz

Dénes és Friedmann Rt.
VI. Dessoiff-utca 29. Telefon 89-86

Alkalmi ajándékait is beszerezheti gyermek-
részletfizetésre, hozzátartozói részére
Hermann Gyula Magyar Kosárfőnök Rt.-nál, V. ker., Lipót-
körút 15 (Vigszínházzal szemben). Nagy választék
gyermekgarnitúrák, babakocsi, gyermek-
autók, babák és a legkülönbözőbb játékarokban

Fröhlich-bar

(Stefánia) Teréz-körút 15. Telefon 62-70

Fröhlich új slágerekkel. A közönség táncol
Kedd, csütörtök, vasárnap
záróra 5 órakor

2-5 óráig a Cercle des Etrangers
világhírű „The 6 Clarions”
Jazz Bandja játszik

Razzia Pozsony éjjeli kávéházában Schwartz Mici csavargókora után — Tisztelkivel barátkozott, de rendesen a kávésnak is barátja volt — Mindig hengegett, nagyzott, hazudott

A rendőri bejelentőhivatal tanúsága szerint Schwartz Mária majdnem minden két hónapban, de nagyon gyakran még rövidebb időközben változtatta lakását és állását. Az első bejelentőlap szerint 1912. január 15-én lépett be a Sétátér 20. szám alatt levő *Secessio-kávéházba*. Késő éjszaka látogattunk el ebbe a nagyon kétes pozsonyi éjszakai kávéházba. Ahogy benytünk, megcsapja a füst az ember torkát, meleg van, zene szól, női zenekar muzsikál. Kövér, elhízott nő dirigál, a muzsikusok mind fekete bluzba, szoknyába öltözködnek, az asztaloknál részeg emberek, utcai lányok. *Reisner Náthán* volt a tulajdonosa már akkor is a kávéháznak, amikor Schwartz Mária fölírózó volt itt. Az öreg kávé a következőket mondja a gyilkos asszonyról:

— A rendőrségtől kerestek engem, mert a bejelentőlap szerint nálam volt alkalmazásban. Bizony, soká kellett gondolkodnom, hogy eszembe jusson, ki is volt ő, mert csak két hónapig volt nálunk. Száz korona volt a fizetése, mi adtuk neki lakást, a főpincérünknek, *Vogrincics Ferenc*nek lakott a *Jusztí-soron*.

Ejjeli kaszirnő volt és nappali akart lenni, mert összeismerkedett valami férfival és azzal akart éjszakaiként csavarogni, azért ment el tőlünk.

En Győrből, a *Weisz* nevű helyszerzőtől fogadtam föl. A társam, *Bock*, aki a *Redout*ot bérlé, biztosabbat tud róla, mert ő legényember, nekem pedig öt gyerekem van, én bizony nem sokat foglalkozom a kaszirnőkkel.

Most *Vogrincics Ferenc*, a főpincér, Schwartz Mária-nak volt lakásadója veszi át a szót:

— Mi is csak a rendőri nyomozáskor tudtuk meg, hogy a *gyilkos asszony* nálunk lakott.

Huszonegyéves lehetett, amikor hozzánk költözött, szép leány volt, dus, hosszú, szőke hajjal, nem lehet róla sok rosszat mondani. Igaz, hogy flancos nő volt, járásközben mindig riszálta magát, még egy aranyfoga is volt.

Amikor elment az üzletből, elköltözött tőlünk is. Nem nagyon tetszett neki a lakás, mert windlunk nem látogathatták férfiak.

Átmegyek a *Redutha*, *Pozsony*nak ebbe a

Beszélgetés a gyilkos főhadnagy családjával Mindennek az asszony, ez a „Gitschlange“ az oka...

A házmosterné elbeszélése után fölmentünk Ledererekhez. Lederer János neve mellett még egy névjegy van kitéve az ajtóra, *Rudolf Hajek* tanítóé, ez az egyik Lederer-leány férje. Egy fekete, hátrafésült haja, alacsony fiatal ember nyitja az ajtót, mogorva arccal, gyanús tekintettel, *Lederer János*, *Lederer Gusztáv* öccse. Hat szobában laknak Ledererek, mind a hat szoba egyszerű izléssel van berendezve, de meglátszik, hogy jómódu emberek lakják. Megkértem, hogy vezessen be Lederer Gusztáv volt lakószobájába. Kis, keskeny szoba, az egyik falon, az íróasztal fölött, Lederer Gusztáv apjának régi fotográfiája, a másik falon pedig fényképfelvételek Lederer Gusztávról, mint futballistáról. Legalább 10 ilyen kép lóg a falon. Lederer János beszélni kezd:

Nagyon szerette Micit és mi éreztük, hogy ő lesz a végzete.

Közben bejön a huga, *Lederer Ica* is a szobába. Kis alacsony növésű leány, nem mondható szépnek. Ő is beleszólt a beszélgetésbe:

— Mi mindent, amit tőlük kaptunk, beszölgeltünk a rendőrségen. Mi leányok, *finom fehérneműt*, az apám pedig *szipkát* kapott tőlük. Mindent odaadtunk *Garay* tanácsos urnak. Mi semmiről sem tehetünk. Tessék elhinni,

az asszony az oka mindennek, ez a *Gitschlange*.

fényes éjszakai lokáljába és cigányzene mellett shymmizó párok forgatagában mesél *Bock ur*, *Schwartz Mici* egykori gazdája, a kaszirnőről. Eleinte tudni sem akar róla. Azután később mégis csak elismeri, hogy néha-néha bizony elbeszélgettek. Ótöle tudom meg, hogy

a *Theresia-kávéházban* is volt fölírózó a csendőrfőhadnagy felesége és hogy a kávéház tulajdonosának, *Kasztnernek* volt a barátja.

Ez a *Kasztner* hirtelen elszegényedett, majd később mint napszámos próbálta megkeresni kenyerét, azután egyszerre eltűnt Pozsonyból, állítólag meghalt. *Kasztner* nővérénél, *Máriánál* lakott hosszabb ideig a szőke kasziros-kisasszony, a *Vödrice-utca* 9. alatt. Itt is azt mesélte, hogy előkelő családból származik, de fiatal korában elrabolták szüleitől és cirkuszban lépett föl.

A *Theresia-kávéházban* már nem nagyon emlékeznek a szép szőke *Micire*, annál jobban a *Sétátér* és *Haltér* sarkán levő *Corso-kávéházban*, ahova sűrűn jártak katonatisztek, itt ismerkedett össze *Lederer Gusztáv*val is. Később a *Vödrice-utca* 34. szám alatt lakott egy özevegasszony, *Wollmuthné*. Az asszony még ma is emlékszik *Micire*, aki francia órákat vett házitánítótól és gazdag barátja gondoskodott az anyagiakról. *Mici* itt is elmondta, hogy jó családból való leány és azt mesélte, hogy régebben színésznő volt, de azután meguntta ezt a pályát.

A *Convent-utca* 12. számú házban a házmosternő, *Dorgovits Eugénia*, elmondja Ledererekéről, hogy a két Lederer-fiu közül talán még a *Sándorral* volt több baj. *Gusztáv* érettségi után rögtön a frontra ment, azután a kommun után katona maradt, aktiváltatta magát, le sem szerelt. Az apjuknak szabóüzlete van a *Védcölöp-utca*ban, kissé beképzelt emberek. *Lederer Gusztáv* anyja mindig nagyon büszke volt az ő két tisztjára.

Azután nagyon szerették a pénzt.

Az öregur nagyon fősvény, de neki nincs is sok szava a háznál. A három leány közül kető környékbeli tanítóhoz ment feleségül, a harmadik pedig még leány. Ez az *Ica*, kérem, nagyon sokat volt *Pesten*, majdnem mindig ott tartózkodott...

Most azután bejön az apa, *Lederer János*. Hatvanostendős, tulajdonai tempós öregember, kis ősz vágottsakállt, nagy bajuszt visel. Nyugalma most sem hagyja el:

— Hát már megint a fiam miatt zaklatnak? Mit tehet róla kérem a szülő, ha a fia elzúllik? Mi nem erre neveltük. A mi házukban rosszat nem látott, tanítottuk, iskoláztattuk, becsületes embert akartunk belőle faragni és mostanáig azt is hittük, hogy becsületes ember a mi fiunk. Mindennek az asszony, az a bestia az oka — kezd az öreg Lederer is szidni a menyét. — Mindig mondtam a fiamnak:

Ne vedd el ezt a nőt, *Gusztá*, meglátod, ráfizetsz majd.

A másik szobából sírás, zokogás hallatszik. Egyszerre csak beesik az ajtón egy ősz, öreg asszony, *Lederer Jánosné*. Őt viselte meg legjobban a tragédia. Sírása egy percig sem áll el, látszik, hogy napok óta nem aludt, nem is tud összefüggően beszélni, lerogy az egyik székbe és csak tört szavakat zokog:

— Az én szép *Gusztá* fiam gyilkolt... megölte a fiamat... ez a bestia... ez a közönséges kódis kaszirosné...

Hirtelen kiegyenesedik, fölugrik a székből és elkezd átkozni a menyét.

Érdeklődtünk még a *Pozsonyi Torna Egylet*nél is, amelynek egyik legjobb játékosa volt Lederer Gusztáv. Sporttársai a legjobb véleményekkel vannak a Lederer-fükről, főleg *Gusztá*ról, aki a *PTE* futballesapatában, mint balszélső működött és a *pozsonyi futballközönség* közkedvelt játékosa volt. Abszolút szolid embernek ismerték.

Sportkörökben „*Léda*” volt a becző neve, azt mondják, hogy példás magaviseletű sportember volt, éppen ezért keveset is ivott és éjszakázott.

Korda Tibor.

A csendőrség és a rendőrség új házkutatást tart Ledererek lakásán

(A *Reggel* tudósítójától.) Vasárnap már csöndes volt a főkapitányság sérülési osztálya, ahol a *Lederer-gyilkosság* ügyében másfél hétig nyomoztak. A nyomozás iratai már az ügyességen vannak.

A nyomozást, természetesen, sok részletre kell még kiterjeszteni. Ezért

szükségessé vált a Lederer-család lepecsételt lakásának újabb átvizsgálása.

A lakásban eddig csak egyszer, az első napokban tartottak fölületes házkutatást. Azóta annyi gyanús körülmény merült föl, hogy a lepecsételt lakásban alapos, nagy házkutatást akarnak tartani. Vasárnap előzetes megbeszélések után elhatározták,

hogy a főkapitányság és a katonai, illetve csendőrségi nyomozó hatóságok kedden együttesen tartják meg a nagy házkutatást.

A nemzetgyűlés Kedden semmisíti meg a képviselői kizárásokat

Az ellenzék csak a választójog tárgyalására tér vissza a parlamentbe

(A *Reggel* tudósítójától.) A nemzetgyűlés ma délelőtt 11 órákor ülést tart, amelynek napirendjéről, valamint a Ház legközelebbi főladatairól

Seitovszky Béla,

a nemzetgyűlés elnöke, így nyilatkozott *A Reggel* munkatársának:

— Hétfőn reggel egy napra elutazom a fővárosból és így a hétfői ülésen nem is elnökölhetek. Eppen erre való tekintettel *Zsitvay Tibor* alelnök urat kértem meg arra, hogy helyettem elnököljön és

jelentse be a nemzetgyűlésnek, hogy a házszabályok békeszakaszának alkalmazása ügyében csak a keddi ülésen fogom kifejteni álláspontomat.

Hétfőn egyébként formális ülés lesz, amelyen *Temesváry Imre*, a költségvetés előadója ierjeszti elő a pénzügyi bizottság munkájáról szóló jelentését. A költségvetést a keddi ülés napirendjére fogja kitűzni a Ház, vagyis kedden már nyolcórás ülésen kezdődik meg a költségvetési vita, amely véleményem szerint legalább 8–10 napig fog tartani. Közben nemzetgyűlés elő fog kerülni a választójogi törvényjavaslat, amelyet előreláthatóan a közgazgatási, közjogi és igazságügyi bizottság együttesen fog tárgyalni. A nemzetgyűlés további munkarendje attól függ, hogy a költségvetés megszavazásának idejére befejeződik-e az új választójog bizottsági tárgyalása. Ha igen, akkor

nyomban a költségvetés után a választójogi javaslat kerül a Ház napirendjére,

míg ellenkező esetben néhány kisebb javaslat tárgyalása előzheti meg a választójogi vitát.

Munkatársunk most megemlítette néhány napilapnak azt a hírt, hogy a parlamenti béke biztosítása céljából a házelnök

pártközi konferenciát

készül összehívni, amely a szavazás titkosságának ügyében is hivatalos véleményét formálni. Erre vonatkozóan a házelnök a következőket mondotta:

— A pártközi konferencia összehívásának tervéről semmiféle tudomásom nincs. Ettől függetlenül remélem azonban, hogy

a parlament tanácskozásainak zavartalan-ságát sikerülni fog biztosítani,

A házszabályok békeszakaszának alkalmazásáról a házelnök nem óhajtott nyilatkozni, *A Reggel* munkatársának megbízható értesülése szerint azonban

teljesen elintézett kérdésnek tekinthető az, hogy *Seitovszky* házelnök javaslatára, a nemzetgyűlés többsége, kedden délelőtt meg fogja semmisíteni a képviselői kizárásokról szóló határozatot.

Arra a kérdésre vonatkozóan, hogy a passzivitásba vonult ellenzék ezek után visszatér-e a parlamentbe és részt fog-e venni a költségvetés vitájában, az ellenzéknek egyik tekintélyes tagja a következőket mondotta *A Reggel* munkatársának:

— Egészen bizonyosra vehető, hogy

a költségvetési vitában a passzivitásba vonult ellenzéknek egyetlen tagja sem fog résztvenni.

Nemcsak hogy nem körünk tehát az amnesztia-ból, hanem még a kizárások maximális 25 ülésnapjának letelte után is csak abban az esetben térünk vissza a parlamentbe, ha időközben megkezdődik az új választójog bizottsági tárgyalása.

Meghívó szives meglátogatásra

500 drb 200/300 nagyságú tartós szőnyeg 390.000 K
Kitűnő paplanok ... 290.000 K-tól felj.
u. m. férfi- és női szövetek, vászon- és damastárak eredeti gyári árakon

Quitt Lipót és Társa

Budapest, Király-utca 32. szám alatt
Vigyázat! Címre ügyelni! Nem saroktízlet!

„PYRAMIS”

MAGYAR FOLDBIRTOKOSOK ÉS FOLDBERLŐK
KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA

BUDAPEST, VI. KERÜLET, TEREZ-KÖRUT 26/D. SZ.

Gabona-, vetőmag-, műtrágya-, gyapju-, műszaki-, mezőgazdasági gép- és bankosztály

Angol bőrbutorok és ebédlőszékek
kényelmes formák, csak jómínőségű kivitelben

Kendi Antal
bőrbutoripáros
Budapest IV. Semmelweis-utca 7

STOEWER
Kérjen ajánlatot a vezérképviseletől: V. Vilmos császár-ut 60. Telefon 48-65

Negyedmilliárdos végrehajtás az Eszterházy grófok mádi kastélyában Ostenburg őrnagy ellen, — negyedmilliárdos kártérítési pör Eszterházy Lujza grófnő, Ostenburg menyasszonya ellen

(A Reggel tudósítójától.) Negyedmilliárdos kártérítési pör indult meg szombaton a budapesti törvényszéknél Eszterházy Lujza grófnő ellen, akinek neve nem ismeretlen a nyilvánosság előtt. Az 1921-i királypuccs után sűrűn emlegették mint Ostenburg őrnagy menyasszonyát. Az ellene most kezdődő pör előzményei még a királypuccs idejébe nyúlnak vissza, amikor Ostenburg őrnagyot hűtlenség, felségsértés és lázadás miatt elfogták. A grófnő ezekben az izgalmas napokban fölkereste dr. harasztosi Király Ferenc ügyvédet.

— Eszterházy Lujza grófnő vagyok — mondotta —, a letartóztatott Ostenburg ezredes menyasszonya és arra kérem Önt, vállalja el vélegényem védelmét.

Király dr. ügyvédi meghatalmazást íratott alá a grófnővel, aki ettől kezdve szinte nap nap után fölkereste irodáját Ostenburg ügyében, az ő meghatalmazottjaként tárgyalt, levelezett az ügyvéddel és a készkiadások fődőzésére 500.000 koronát adott. Az Ostenburg ellen megindult eljárás azóta teljesen megfeneklett. És bár a pertörés, amelyet a királypuccs polgári résztvevőinek ügyében az elmúlt év tavaszán elrendeltek, a katonai vádlottakra nem terjed ki,

Ostenburg őrnagy jelenleg is háborítatlanul él az Eszterházy grófi család mádi birtokán.

E bünpörön kívül Ostenburg és Eszterházy Lujza grófnő anyja, özvegy Eszterházy Jánosné grófnő más ügyek vitelével is megbízták Király Ferenc ügyvédet. Ő intézte Ostenburg és Eszterházyék pörét a Star- és Corvin-filmgyárral szemben, azután a Petőfi-film ügyében is. Amikor Király Ferencet befejezte, 1923. december 31-én, elkészítette részletes ügyvédi költségjegyzékét, amely végeredményben a következő tételekből állott:

Bűnügyi védelemért	-----	10.000 aranykorona
5% késedelmi kamat	-----	750 "
Status ügyekért	-----	4.000 "
5% késedelmi kamat	-----	250 "
Anyagi ügyekért	-----	1.000 "
5% késedelmi kamat	-----	55 "
Összesen	-----	16.025 aranykorona

Eszterházy grófok és Ostenburg őrnagy nem sokallták a 16.000 aranykorona ügyvédi honoráriumot és 1924 elején kijelentették, hogy azt rövidesen ki fogják fizetni. Ehelyett azonban az történt, hogy Ostenburg őrnagy egy csipkegyűjteménnyel jelent meg az ügyvéd irodájában és e szerinte Eugénia francia császárnétól származó csipkegyűjteményt ajánlotta föl honorárium gyanánt. Király Ferenc fölkereste Steiner Lajost, az Ernst-muzeum becsüset és Györgyi Kálmánt, az Iparművészeti Társulat igazgatóját, hogy szakértői véleményüket kérje. A két szakértő alaposan megvizsgálta a gyűjteményt és egymástól függetlenül megállapította, hogy a csipkéket nagyon nehéz értékesíteni és legjobban 500 dollárt lehet érte kapni.

A kedvezőtlen szakértői vélemény után az ügyvéd visszaadta a gyűjteményt Ostenburg őrnagynak és ajánlott levélben sürgette a költségjegyzék készítését. Erre azután váratlan fordulat történt: Király dr. levelet kapott Kohn József Aggteleki-utcai tőzsdeügynöktől.

Kohn azt írja, hogy neki, mint az Eszterházy-család anyagi ügyei intézőjének, fölhatalmazása van, hogy a költségjegyzéket fölvizsgálja, annak kiegyenlítéséről tárgyaljon

és barátságos eszmecserére a Népopera-kávéházba invitálta az ügyvédet. Király dr. eleinte azt hitte, hogy valami rossz tréfáról van szó és nem is akart válaszolni, de másnap ezt a levelet kapta Ostenburg őrnagytól:

Szomaházy István úgy a maga, mint egyetlen leánya. Elly nevében megtört szívvel, tanácstalanul az Isten szörnyű akaratában, jelenti, hogy szerencsétlen, örök martíromságot élt felesége,

Szomaházy Istvánné
szül. Szigethy Jolán

e hó 18-án, harmincevi házasság után, melynek minden pillanatát családjának szentelte, hirtelen visszahátrahagyott halott fiához. Részvétlétogatások mellőzését kérjük. A temetés időpontját később közöljük.

LIPTON'S TEA
világhírű

Kedves Király!

Április elején Kohn igazgatónak a számlád rendezése végett egy nagyobb összeget átutaltam. Nagyon kérek, Kohn igazgatóval határidőhatáron érintkezésbe lépni, hogy ez az ügy végre rendezhető legyen.

Mád, 1924 IV/10-én.

Szívvelyes üdvözzettel
Ostenburg

Király dr. most már ajánlott levelet írt Kohn Józsefnek és a levél tartalmát úgy Eszterházy grófnővel, mint Ostenburg őrnaggyal közölte:

Költségjegyzékem tekintetében senki mással, mint ügyfeleimmel nem tárgyalok. Hivatásomnak megcsufolása és méltóságom aluli volna, ha ügyvédi tevékenységemet üzleti portéká mádjára jogosultlan harmadik személyek döntése, vagy pláne alkuka alá bocsátanám, akik — mint Ön mondja — a követelések eredetét, azok jogosságát és nagyságát liquidálás előtt átvizsgálják. Egyébként, ha velem érintkezni óhajt, fogadóórám alatt irodámban rendelkezésére állok.

Tisztelettel

Dr. harasztosi Király Ferenc
ügyvéd

Hiábavaló volt minden rábeszélés,

az ügyvéd nem akart Kohn urral, Eszterházy grófok és Ostenburg őrnagy megbízottjával alkudozni,

ugy hogy az ügy végül választott bíróság elé került, amelynek elnöke Kövess Béla dr., tagjai

Smith főbiztos, aki „nagyon szófogadó beteg”, már sokkal jobban érzi magát

(A Reggel tudósítójától.) Nemesak azoknál, akik személyesen ismerik, de a közönség körében is, amely a sajtón keresztül figyeli Magyarország főbiztosának működését, őszinte sajnálkozást keltett Mr. Smith váratlan megbetegedése. Vasárnap elmentünk a Fasor szanatóriumba, ahol a főbiztos pihen. Senkit sem bocsátanak be hozzá, jóllehet úgy hivatalos körök, mint Mr. Smith ismerősei sűrűn érdeklődnek a főbiztos egészségi állapota felől, csak Mr. Tyler kivétel e szabály alól, aki naponta fölkeresi főnökét és barátját, Dr. Szöllösy Lajos főorvos.

A főbiztos kezelőorvosa nagyon meg van elégedve Mr. Smith gyógyulásával.

Érdeklődtünk a szanatóriumban, meddig tart hat még a főbiztos betegsége és a következő választ kaptuk:

— A főbiztos ur jóformán teljesen rendben van már, valószínűleg 8 nap múlva elhagyja a szanatóriumot, hogy az Adria mellé utazzon pihenni. Két heti üdülésre lesz szüksége és három hét után ismét átveheti hivatalát.

A főbiztos urnak semmiféle szervi betegsége nincs, orvosságot nem kap, diétát nem tart, csak idegei merültek ki a túlfeszített munkától. A szanatórium nyugalomra azért volt szüksége, mert Kelenhegyi-uti lakásában nem volt meg a kellő ápolás és ott mégis csak foglalkozott hivatalos ügyekkel. A főbiztos nagyon „szófogadó beteg”, itt a szanatóriumban nem törődik a külvilággal, könnyű regényeket, angol lapokat olvas és mindennel nagyon meg van elégedve. Csak egy vágya van: minél előbb visszatérni az íróasztalhoz, amely mellett naphosszat dolgozott.

Lenyelt egy csomó gombostűt, mert megutálta az életét

Életveszélyes sérülésekkel szállították a Rókus-kórházba Jancsó Ida varrónőt

(A Reggel tudósítójától.) Különös módon kövelett el öngyilkosságot Jancsó Ida 23 éves volt varrónő, aki a Rózsa-utcában lakott. Jancsó Ida vasárnap déltűn sápadtan tá-molygott ki az udvarra ott összeesett és csak ennyit mondott:

— Megöltem magam!

Rögtön kihívták a mentőket, akik az első pillanatban azt hitték, hogy valamilyen ismeretlen mérget vett be a leány. Már gyomormosást akartak alkalmazni, amikor Jancsó Ida nyöszörögve mondogatta meg, hogy vele mi történt.

— Lenyeltem egy egész csomag gombostűt. A szerencsétlen leányt azonnal beszállították a Rókus-kórházba és a különös öngyilkosságról értesítették a rendőrséget is. A kórházban megvizsgálták a leányt és megállapították, hogy valóban egy csomó gombostűt nyelt le. Csak fájdalomcsillapítót adhattak neki és a főkapitányságnak azt jelentették, hogy az öngyilkos életveszélyes állapotban van, de azért kihallgatható. A rendőrtisztviselőnek Jancsó Ida rövid vallomást tett:

— Varrónő voltam még a múlt év végén, de nem tudtam megélni,

megutáltam magamat és ezért kétségbeesésben lenyeltem a nálam levő csomag gombostűt.

A kórházban a konziliumra egybegyűlt orvosok úgy határoztak, hogy ma délelőtt megoperálják a leányt és műteti uton veszik ki a gombostűket.

CERCLE DES ETRANGERS

Erzsébet-körút 53. Telefon: József 78-23
Igazgató: Kádár Miklós

A

„The 6 Clarions“

világhírű amerikai

JAZZ BAND

ütemeire kizárólag az uri közönség táncol

Naponta párisi táncroulett!

Záróra hétfőn, szerdán és pénteken
reggel 5 órakor

5

Ne fűtsön mással

csak a legjobb porosz szénből préselt kb. 7000 kalóriás R.G. azaz a közismert békebelli

„EFCO“ brikettel

Kérje mindentől!

Az „R.G.“ brikett a legértékesebb, legtakarékosabb fűtőanyag; szállításánál lopás nem fordulhat elő! Magyarország nagyban föllárúsítója

Haas Károly Kereskedelmi Rt.
Budapest V, Akadémia-utca 6. Telefon 45-12

Bethlen és Vass

minisztertanács utáni vitája a választójog titkosságáról

(A Reggel tudósítójától.) Tekintettel arra, hogy a költségvetés parlamenti vitája, az ellenzék távollétében, Scitovszky házelnök véleménye szerint is csak legföljebb 8-10 napig tarthat, Rakovszky Iván belügyminiszternek most már gondoskodnia kell a választójogi törvényjavaslat mielőbbi benyújtásáról és így

a minisztertanács pénteken már véglegesen dönt az új választójog alapelveiről.

Annak ellenére azonban, hogy az új választójog hivatalosan csak pénteken kerül a minisztertanács napirendjére,

a szavazás titkosságának kérdése már a múlt heti minisztertanács utáni fesztelen beszélgetésben is élénken foglalkoztatta a kormány tagjait.

A Reggel munkatársának értesülése szerint Vass József népjóléti miniszter hozta szóba a pénteki minisztertanács után ezt a fontos kérdést.

Előrebocsátotta, hogy a kormány tagjainak, mint minden kérdésben, úgy itt is szolidaritásnak kell lenniük egymással és éppen ezért el van szánva a nyílt szavazás megszavazására is, mégis minden tekintetben

kíváncsún tartaná, ha a kormány választójogi javaslata nem a nyílt, hanem a titkos szavazásról tartalmazna intézkedést,

ami nemcsak a külföldön tenne jó hatást és nemcsak a passzív ellenzék részvételét biztosítaná a költségvetési vitában, hanem a közvélemény jelentékeny részének helyesléssel is találkozhatna. Az egész ügyet továbbra is nyílt kérdésnek lehetne meghagyni, ha tehát a nemzetgyűlés többsége a javaslat intézkedése ellenére is a nyílt szavazást iktatná törvénybe,

a felelősség ezért nem a kormányra, hanem a nemzetgyűlésre hárulna.

Ha pedig a titkos szavazás hívei kerekednének fölül, ennek veszedelmét az általános szavazati jog szűkítésével lehetne csökkenteni. Vass miniszter felszólalása után a kormány több tagja hozzászólt ehhez a kérdéshez — legkevésbé Mayer miniszter idegenkedett a népjóléti miniszter javaslatától —, a vitának pedig Bethlen István gróf miniszterelnök felszólalása vetett véget, aki kijelentette, hogy

meggyőződése ellenére nem terjeszthet titkos szavazásról intézkedő javaslatot a nemzetgyűlés elé.

Politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak ennek az érdekes és bizalmas eszmecserének, mert ebből nyilvánvaló, hogy a titkosság legalább részbeni érvényesülésének ügye a kormányon belül is támogatókra talál.

nem is kincsekért, rongy kis földi javakért olyan kegyetlen gyilkosságra volt képes, amire alig találok példát. Kötelességünk, hogy

e sirnál fogadalmat tegyünk, hogy kiküszöböljük társadalmunkból azokat, akikhez nincs bizalmunk.

A gyászoló családhoz intézett ezután gyöngéd szavakat, hogy vigasztalja őket az a tudat, a társadalom azokat fogja becsülni, akik dolgos tagjai.

A beszéd nagy hatást tett a szorongó, ropant tömegre, amelyet ez a beszéd néhány pillanatra megfékezett. De még a gyászoló család el sem távozhatott, amint behantolták a sirt,

a tömeg a sir felé hömpölygött, a koszorukat letaposták a kíváncsiak és a sirásók alig tudták elhárítani, hogy a tolongásban sokan a szomszédos nyitott sirba ne essenek.

A rendőrség, amely azon igyekezett, hogy a temető nyugalmát energikusabb föllépéssel ne zavarja, csak hosszas küzdelemmel tudta eltávolítani a közönség sűrű sorait. A kitóduló hangosan tárgyalták, hogy ilyen temetése még Valérián ezredesnek sem volt. Egy főpincér buzdón közölte, hogy itt volt az egész Kálvária-terti Scheiring-kavéház, Kodelka törzskövete, az egész személyzet, a törzsvendégek és a meggyilkolt kedvence zenekara, a Róna Géza bandája. A sokezernyi tömeg sűrű rajokban húzódott a város felé, de a villamosok majdnem üresen robogtak a síneken, mert a temetés publikuma, a szörnyű gyilkosság őszinte publikuma — gyalog jött és gyalog megy.

Idősebb Chorin Ferenc állapota válságosra fordult

(A Reggel tudósítójától.) Politikai és társadalmi körökben nagy részvétet keltett a hír, hogy Chorin Ferenc, a magyar nagyiparnak és a magyar szabadelvű korszaknak ez az igen értékes és érdekes reprezentánsa, betegesen fekszik lakásán. Betegségének első komolyabb tünetei már januárban jelentkeztek, de orvosai remélték, hogy magas kora ellenére, megbirkózik a betegséggel.

Ez a remény napról-napra fogyott s mára a minimumra csökkent.

A beteg állapota ugyanis az utolsó huszonnegy órában

válságosra fordult és folyógyógyulásában az orvosi tudomány már alig bizik.

Az ütőerelmeszesedés bánalmait súlyosbítja, hogy a beteg az utolsó napokban a tüdőgyulladás tünetei is jelentkeztek, ami nyilván a hosszas fekvésnek a következménye. A szapora pulzus nem hagy fönn kétséget az iránt, hogy a tüdőgyulladás komoly stádiumba jutott. Mindezek az aggasztó jelenségek a beteg ágya köré gyűjtötték a legközelebbi hozzátartozóit. A 83 éves öregúr ágya mellett állandóan ott tartózkodnak orvosai, dr. Diabella Géza egyetemi tanár, fia, ifjabb Chorin Ferenc, továbbá veje, dr. Heinrich Antal és ennek felesége, dr. Gáspár Sándor és felesége. Az állapot igen súlyos voltára való tekintettel táviratilag hívták haza Debrecenből leányát, dr. Benedek Lászlónét. De ott virrasztanak gondolatban mindazok, akik tudják, mily értékes szolgálatot tett Chorin Ferenc a magyar iparnak, amelynek mint a Gyoszi elnöke, egyik vezére, sőt sok tekintetben úttörője is volt. De visszafajított lélegzettel lesik a beteg ágya mellől érkező híreket azok is, akik visszaemlékeznek azokra a harcokra, amelyeket Chorin a képviselőházban, majd a főrendiházban küzdött végig, sokszor a kormány mellett, de talán még többször a kormány ellen.

Vádbeszéd Kodelka sirjánál

Életveszélyes tolongás a temetésen — A tömeg letaposta a siron a koszorukat

(A Reggel tudósítójától.) Az a mérhetetlen izgalom, amelyet a szerencsétlen Kodelka Ferenc borzalmas meggyilkolása keltett, óriási tömegeket vonzott az áldozat maradványainak temetésére. Vasárnap délután ¼4 órára volt kitűzve a temetés, de már kora délután

a kíváncsiak ezrei

lepték el a Kerepesi-úti temető halottasházának környékét. A rendőrség rendkívüli nagy készültséggel vonult ki s a hosszú kordonokkal már a szertartás megkezdése előtt is alig tudták visszatartani a közönséget a ravatal helyétől. Nemcsak az utakat és térségeket, hanem a környező sirtáblákat is ellepték a várakozók. A közönség leginkább a szegény és egyszerű lakosság köréből verődött, de nagy számmal voltak láthatók drága prémbundás nők és vékonykosztümös leányok; lámpafényhez szokott rizsposz arcok és fázlódó, romantikus masamódok, varróleányok. A kordonon csak a gyászoló családot bocsátották be. De minduntalan igyekezett a tömeg átjutni egy-egy izgatott hölgy.

— En is hozzátartozó vagyok! — mondták türelmetlenül, de kevés eredménnyel. A halottas ház elé csak a hentesek és mészárosok ipartestületének küldöttsége jutott a fekete-fátyolos, húsörös testületi zászlóval. Fuvózenekar is várakozott itt, csillogó instrumentumokkal, de szerephez nem juthatott, mert ahogy a menet megindult,

a tömeg a zenekart mindjárt elsodorta.

Benn a halottasházban gazdag pompával emelkedett a ravatal. Diszes ércoporsó zárta magába a szegény Kodelka földi maradványait, amiket a nyomozás föllelhetett. A drága ércoporsót már korábban leolmozták, földelén fekete betűk: Kodelka Ferenc élt 38 évet. A ravatalt valósággal elborították a diszes virágkoszorúk. A legszebb fehér rózsakoszorú a koporsó födelén feküdt, fehér szalagján ezzel a fölírással:

Szeretett elvált férjemnek — Kodelka Ferencnek.

Körül a családtagok számos koszorúja, külön

egy, a hentesipartestülettől és a Máv. igazgatóságának BX. osztályától. Aki bejutott, mindenki az áldozat elvált feleségét igyekezett látni,

a kegyelet még itt bent, a szertartás alatt is csak másodrendű kérdéssé lett.

A barna, kissé molett Kodelkáné kísért szemekkel, őszinte fájdalommal állt a koporsónál, a halott fivére, Kodelka Lajos támogatta. Mellette a halott nővérei, Ilona, férjezett Schuch Nándorné és Kodelka Annus. A gyászszertartást Lintner Akos józsefvárosi plébános végezte s a józsefvárosi plébánia dalárdája gyászdalokat adott elő.

— Az ott Kodelka anyja — mutat a kíváncsiak tömegéből egy hölgy a gyászolók egyikére.

— Az nem lehet, szülei rég meghaltak — felel egy másik nő.

— Én biztosan tudom, ismerem!

— Én is tudom, én rokona vagyok.

— Maga rokon? Azt mindenki mondhatja!

Egy szelid férfi választja el a két nőt, akik már majdnem összevesznek. A pap és segédlete már kivonultak.

egy rendőrtiszt hangosan felszólítja a közönséget, hogy mindenki távozzék a koporsó mellől, de senki se mozdul.

A rendőrök többszöri felszólítás után is alig tudják a ravataltól eltávolítani a közönséget. Amikor pedig a koporsóval kiérnek a halottas ház előtti térségre,

a tömeg egyszerre átszakítja a rendőrkordont, elsodorják a gyászoló családtagokat is. Valósággal életveszélyes tolongás keletkezik, a sironkat letapossák, elbukott gyermekeken és nőken gázolnak át, heves szitkok és szóváltások, hangos lármával telong a több ezernyi tömeg.

A rendőrség erősítést kap, háromszor is megkísérli, hogy gátat vessen a tömeg elé és csak a legnagyobb botrány elkerülésével a sir körül egy kis szabad térséget biztosítani. A sir a IX. uton várja a halottaskocsit. Radó Gyula és Rohmayer Aladár sirja mellett. A szertartás után itt a hentesipartestület dalárdája, majd a gyászoló család barátja, Kronstein József, a Hadigondozottak Országos Szövetségének főtitkarsága lép a nyitott sirhoz és beszédet mond.

— Hiába hódította meg az ember a természet erőt — mondja —, ha önmagát nem tudja megfékezni. Népek akarják egymást letiporni, az egyesek anyagi előnyökért erőszakoskodnak, a dologtalán, léha élet akar diadalmaskodni. De ha van még lelkiismerete a társadalomnak, ezt az örvényt meg kell állítani, örvényesülnie kell az igazi krisztusi szeretetnek. Ez a kívánság fakad föl szívünkben, amikor

egyénruhába bujtatott emberi szörny és a gyöngébb nemhez tartozó, magát nőnek nevező szörnyeteg

Lányi-bútor tartós!

Podmaniczky-utca 27
Teréz-körút sarok Nyugat felé

A legjobb
egyfölvonásos bohózat

A
váratlan
vendég

háromnegyedórai kacagás
Békeffi Kabaréban

Nagymező-utca 17. Telefon 17-97.
Előadás kezdete félkilencor

KOCH TESTVÉREK 26
öltözködési áruház
KÁROLY-KÖRUT

Smokingöltöny
selyemre dolgozva **K 1800**

Symi táncöltöny
szegett kabát, mel-
lény, csíkos nadrág **K 2400**

Estélyi táncöltöny
K 1600

Frakköltöny
selyemre dolgozva **K 3200**

Estélyi télikabát
K 2500

Estélyi bunda
K 3600

HIREK

Miniszterelnökök, politikusok és egyéb nagy- és kisméltóságos urak emlékkönyvébe

— Irta: Báró Eötvös József —

NEMELY POLITIKUSOK s pedig éppen olyanok, akik magukat kiválóan gyakorlatiaknak tartják, úgy járnak el, mintha a nép többsége gazemberekből állna és ezért a kormányásnál csak az emberi természet rossz hajlamait kellene számba vennünk.

Ha a népek életét mélyebben tanulmányozzuk, az egyes kivételek dacára, azon meggyőződéshez jutunk, hogy valamint az egyes, úgy a népek életében minden erkölcstelenség végre megbosszulja magát és hogy a legnagyobb politikai ügyesség, amely az emberek rossz hajlamaira számít, büneikre, gyengeségeikre támaszkodik, nem tarthat fel oly államot, amelynek vezérelve a becsületes emberek erkölcsi érzetével ellentétben állnak.

Vajon azok, kik könyvekben s hírlapokban újra hirdetik a tant, hogy a népképviselők, addig, míg saját nemzetüknek érdekeit bármily eszközökkel előmozdítják, helyesen járnak el: nem követik-e ugyanazon elveket, melyek fölött három század kimondta kárhózatát? Ha igaz, hogy az, mi által az egyes gyűlöletnek és megvetésnek teszi ki magát, nem válik szebbé, ha azt többen követik el és ha az önzés, amely saját érdekeinek mindent feláldoz, nem kevésbé embertelen, midőn tömegek, mint midőn egyesek által követtetik: akkor valóban, mit napjainkban látunk s olvasunk, nem más, mint Machiavelli tanainak újabb korszerű kiadása, s az idő jönni fog, mely azokról, kik e tanokat hirdetik, szint úgy fog ítélni, mint mi a szerencsétlen florenci tikkárról.

Valóban nagy csak az lehet, ki a népet lelkesítve emelni tudja. Ki saját nagyságát a népnek alázatos hódolatában keresi, s oda törekszik, hogy azokat, kik felett uralkodik, félni tanítsa: soha valóban dicső állásra jutni nem fog. Gyáva nép nem azon anyag, mellyel dicső dolgokat kivihetünk.

Miután újabb korunk elfogadta az elvet, hogy az államnak főcélja a többség jólétében keresendő, miután e szerint az egyednek a jóléte a fő, el kell fogadnia azt is: hogy a politikának legfőbb feladata nem egyéb, mint a morál elveinek alkalmazása az államra. Ebből világos: hogy oly politika, mely céljainak elérésére erkölcstelen eszközökkel él, a politika főfeladatával egyenes ellentétben áll.

Jóvaló ember mindent eltűr, de nem mindent tesz hazájáért. Az erkölcsi lehetőségeket nem mi magunk jelöljük ki magunknak, s rajtok tullepni még a hazáért sem szabad.

A despotia meteorhoz hasonló, mely mint fénytűnemény támad, s miután az égen ragyogva átfutott, mint idomtalan sötét tömeg esik a földre.

Ki a hazának szolgálni akar, annak egy percig sem szabad elfelednie, hogy szolgál s csak akkor felel meg hivatásának, ha kizárólag eszköznek tekinti magát. — Ki ezen önmegtagadásra erőt nem érez magában s a közjón kívül mást — ha csak személyes dicsőségét is tartja szeméi előtt, — jobban cselekszik, ha a közügyektől távol vagy legalább alárendelt helyzetekben tartja magát.

Oly urak, akik hízlegést követelnek, többnyire csak rossz emberek által szolgáltatnak és ilyen, fájdalom, néha a nép is.

Ha sok eszme s egyéniség, melyről azt hitük, hogy idejét lejártá, minden várakozás ellen néha új erőt nyer, azt többnyire csak annak köszönheti, mert ellenei azt, ami már halottnak látszott, még el is akarták temetni.

Nem ártana, ha midőn nagy urak népszerű magaviselete annyira magasztaltatik, néha Clodius emléke elevenítenék fel, aki, hogy patrius létére tribunusnak választassék, magát plebeus által adoptáltatta.

Régen fennállt viszonyok többnyire nehezen, de mindig csak úgy dönthetnek fel örökre, ha helyettük valami életképességgel bíró újat állíthatunk fel. Minden felforgatás, amely csak rest és nem alkot egyszersmind, szükségkép restaurációhoz vezet.

Mozgásban tartani azt, ami már ugyanis halad;

vagy azt eszközölni, hogy mi eddig vesztelt, mozdulatlanságában megmaradjon, nem nagy mesterség. Nehéz a politika mezején csak két dolog s ez: megindítani vagy megállítani a mozgalmat.

Vannak időszakok, amelyekben úgy látszik, mintha a kormányra semmi egyéb nem lenne szükséges, mint hogy az embereket kellőleg megvessük.

Csak, ha a monarchia iránti érzések új lángra gyúlnak, akkor forrhat össze oly korona, amely egyszer szétfórött.

— A miniszterelnök a Tátrában. Bécsből telefonozták A Reggel-nek: A „N. W. J.” hirdása szerint gróf Bethlen István miniszterelnök a legközelebbi napokban inkognitóban a Tátrába érkezik.

— Száz munkahelyre hatszázkilencvenkét munkakereső jut Magyarországon. Az Allami Munkaközvetítő Hivatal jelentése szerint január 14-én a budapesti és hét vidéki hatósági munkaközvetítő férfi- és nőmunkások részére 502, tanoncok részére 289, összesen tehát 791 munkahelyet, továbbá 5491 férfi- és nőmunkakeresőt, 77 tanoncot, összesen 5511 munkakeresőt tartott nyilván. Száz munkahelyre 697 munkakereső jutott. A munkapiac helyzete, bár az előző héttel szemben javulást mutat, mégis nagyon kedvezőtlen. Főbb foglalkozási ágak szerint tekintve, a munkapiac kedvező volt a tanoncoknál, normális az állandó háztartási alkalmazottaknál, a többi foglalkozási ágban pedig nagyon kedvezőtlen. Intézetek szerint a munkapiac mindenütt, de különösen a budapesti és miskolci intézetek körzetében nagyon kedvezőtlen.

— Windischgraetz — összeomlása. A „Pester Lloyd” még 1921 május 25-én megjelent száma „A monarchia összeomlása” címen egy hosszabb cikket közölt, amelyben Windischgraetz Lajos herceg megtámadta P. Abrahám Dezső volt szegedi miniszterelnököt és néhai Holló Lajos volt országgyűlési képviselőt. Az inkriminált cikk sajtópörbe vont része ezeket tartalmazta:

„Gróf Andrássy Gyula már 1917-ben a legmegbízhatóbb helyről értesült, hogy Franciaországból nagy összegeket hoztak Magyarországra és a Károlyi-csoport rendelkezésére bocsátották, hogy a pénzeket pacifista és defetist célokra fordítsák. Egy politikus — a nevét nem említjük — bizonyára maga fog jelentkezni, aki Szegeden is szerepet játszott, hozta a francia pénzeket Budapestre, átadta Holló Lajosnak, akinek a lakásán voltak azok az összejevetelek, amelyek a monarchia összeomlásához lényegesen hozzájárultak. Ezen összejeveteleken résztvettek Károlyi Mihály, Hock János, Landler és ennek az irányzatnak más hívei is, Batthyány kivételével. E hazáért üzemeltető a kormány is értesült: Andrássy akkor Tisza István miniszterelnökkel az egész dolgot közölte.”

P. Abrahám Dezső és néhai Holló Lajos fia, dr. Holló Gábor, Windischgraetz cikke miatt sajtórágalmazás vétsége címen följelentést tett. A vizsgálat alatt Windischgraetz a valódiság bizonyítására vállalkozott és több előkelő katonatiszt, főként tábornok, tanukihallgatását kívánta, de Vázsnay Vilmosra is vonatkozott. A büntetőtörvényszéken dr. Török Géza kuriai bíró ítélőtanácsa szerdán délelőtt tartja meg ebben az ügyben az első főtárgyalást. Itt határozniak majd arról, hogy milyen keretekben rendelik el a bizonyítást.

— Ügyvédből — diplomata. A magyar kormány a békeszerződés 239. cikke alapján Londonban föllállott magyar-angol vegyes döntőbíróóság mellett működő magyar kormány megbízott teendőinek ellátása alól Ruttkay Vilmos nyugalmazott követségi tanácsost fölmentette és kormány megbízottá Pekár Imre budapesti ügyvédet nevezte ki.

— Alfonz király pohárköszöntőben felel Ibaneznek. Párisból jelentik A Reggel-nek: Egy madridi hívatás szerint Alfonz spanyol király egy Cordovában tartott ünnepi lakomán felelt azokra a vádakra, amelyeket az utóbbi időben több oldalról emeltek egy a spanyol király, mint a spanyol hadsereg ellen. A király kijelentette, hogy mindig teljesítette kötelességét, számítt a népre és nem fogja azt a helyét elhagyni, amelyen áll. A rágalmat szennye sohasem fog fölérni hozzá. Aki meg rágalmazza azokat, akik a spanyol lobogó védelmében meghalnak, az a haza árulója. Nem maradhat büntetlenül azoknak a spanyol tiszteknek a megrágalmazása, akik Marokkóban vérüket ontották. Aki így beszél Spanyolországról, az saját hazájának ellensége és Isten bocsássa meg neki bűnét, amelyet hazája ellen elkövetett.

Neiger éttermei

Teréz körút 4.

Naponta frissen csapolt pilseni és müncheni Spaten-bräu sörök

Reggel 9-től 12-ig föltűnően olcsó reggeli!

1 pohár pilseni sör és 1 pár Korona Tea Virstli szafttal és burgonyával

Összesen: **11.000 K**

Csakis elsőrangú minőségű ételek és italok!

— Kosztümös menyegző Londonban. Amint A Reggel-nek Londonból jelentik, e napokban tartották meg katolikus rítus szerint Lichtenstein András herceg és Brunner Salome kisasszony esküvőjét. A nyolc koszorús lány középkori kosztümben jelent meg az esküvőn. A vőlegény násznagya, Erdődy Ferenc gróf, középkori nemesnek volt öltözve. A menyasszony masszív aranyesikékből készült ruhát aranylevelekből vert koronát, aranyfátyolt viselt. Esküvő után a Claridge-szállóban fogadás volt, amelyen az osztrák és a magyar követ is megjelent.

— A Lakók Szövetsége nagygyűlést tart a régi képviselőházban. A februári házbérnegyed súlyos gondja arra indították a Lakók Szövetségét, hogy e hó 23-án, vasárnap délelőtt 11 órakor nagygyűlést tartanak a régi képviselőházban. Tárgyalni fogják a lakbérkérdést, a lakások fölszabadításának ügyét és a kincstári haszonrészesedést és a lakásépítés dolgait. A nagygyűlés előadója dr. Fáy Sándor, a Lakók Szövetségének főtitkára lesz és a heterjesztendő határozati javaslatához fölszólalnak Fázsonyi Vilmos, dr. Bródy Ernő, Nagy Vince, Pakots József és több szociáldemokrata nemzetgyűlési képviselő is.

— Hogyan halt meg a walesi herceg kedvence primása? Megemlékezett A Reggel is a híres cigányprimás, Pöge Károly elhunytáról. Az elhalt primás fia, Pöge József most arra kér bennünket, eufoljuk meg azt a hírt, mintha nyomorban, elfeledetten, sötét udvari lakásban halt volna meg édesatyja. Pöge Károly — írta a hír — nyáron Keszthelyen, a fürdőtelepen, télen a József-körúti Uri vendéglőben muzsikált s végső napjait rendes polgári lakásban élt.

— Chaplin is Arion-fogkrémet használ.

Haas Lipót

BUDAPEST

VII, Rákóczi-ut 24
VII, Erzsébet-körut 28
V, Lipót-körut 24
IX, Ferenc-körut 36

DEBRECEN

GYÖR

Valódi Linoleum

Egyszínű, barna, m²-ként ..... **115 K-tól**
Mintázott, m²-ként ..... **108 K-tól**

Padlókarpi

Linoleum mellett a legjobb padlóburkolat, különféle gyönyörű mintákban

67 cm széles ..... **60 K**
87 cm széles ..... **80 K**
100 cm széles ..... **85 K**

Viaszosvászon

Barchent háttal, 50 cm széles ..... **40 K**
Barchent háttal, 58 cm széles ..... **45 K**
Barchent háttal, 78 cm széles ..... **65 K**
Barchent háttal, 100 cm széles ..... **80 K**
Barchent háttal, 115 cm széles ..... **90 K**

Szőnyegek

Futószőnyeg, kitűnő minőségben, különféle színekben

65 cm széles ..... **45 K**
90 cm széles ..... **55 K**

Futószőnyeg, prima

65 cm széles ..... **50 K**
85 cm széles ..... **65 K**

Ágyelő, szmirna-utánzat

60 × 120 cm ..... **85 K**
70 × 140 cm ..... **115 K**

Ebédőszőnyeg, szmirna-utánzat

200 × 300 cm ..... **750 K**

Ágyelő, velour, 56 × 116 cm ..... **170 K**

Kókuszszőnyeg I-a min, 200 × 300 cm, gyönyörű mintákkal, kiválóan alkalmas szálloda és hall részére **800 K**

Falvédő, 80 × 180 cm ..... **290 K**

Garnitúrák, átvétők és asztalterítők nagy választékban

Függönyök

Etamin, művészi kivitelben, teljes ablak, 2 szárny, 1 drapéria ..... **210 K**

Celurit gallérok és kézelők elsőrendű minőségben

Angol, svéd és wimpassingi

sár- és hócipők!

Női sárcipő . **110 K** Férfi sárcipő **130 K**
Női hócipő . . . **295 K**

Árak ezer kornákban értendők

A Tölgyfa-utcai rablógyilkosság ma a nemzetgyűlés elé kerül

Meskó Zoltán meginterpellálja a honvédelmi minisztert

(A Reggel tudósítójától.) A Tölgyfa-utcai rablógyilkosság ügye

ma délelőtt a nemzetgyűlés elé kerül.

Meskó Zoltán ugyanis közölte A Reggel munkatársával, hogy a Ház elnökétől engedélyt fog kérni arra, hogy napirendelőtti felszólalás formájában kérhessen ebben az ügyben felszólalást a honvédelmi minisztertől, ha pedig napirendelőtti felszólalásra nem kap engedélyt, akkor

a szerdai interpellációs napon fogja Csáky minisztert meginterpellálni.

Interpellációjának tárgyáról

Meskó Zoltán

a következőkben számolt be A Reggel-nek:

— A Lederer-házaspár rémtettének bünygyi részét figyelmen kívül hagyva, két kérdésem lesz ma vagy szerdán a honvédelmi miniszter urhoz a gyilkos katonatiszt beosztásával és házasságával kapcsolatban. Amikor ugyanis a hadseregből egymásután helyeznek átmeneti viszonyba és nyugdíjaznak kiválóan képzett és akadémiát végzett hivatásos tiszteket, fölme-

rül az a kérdés, miképpen történhetik meg, hogy állás nélküli tartalékos civilembereket, Lederer Gusztávokat aktiváljanak anélkül, hogy előéletük iránt érdeklődjenek.

A második kérdésem azzal a körülménnyel van kapcsolatban, hogy mindezekig nagyon szigorúan szokták ellenőrizni, hogy a tisztek csak teljesen kifogástalan hölgyekkel kössenek házasságot. Minden tisztnak előzetesen kell házasságáról jelentést tennie s a tisztakar esetről esetre szokta eldönteni, hogy az illető hölgy méltó-e arra, hogy katonatiszttal lépjen házasságra. Kérdés tehát, hogy ebben az esetben

miért nem érdeklődtek Schwartz Mici kasszírőről a múltja iránt, másszóval, hogyan törhetett meg, hogy ez a zivataros multu kasszírő aktív katonatiszt feleségévé lehetett.

A Reggel mult heti vezércikkében vetette föl e kérdéseket, amelyekre a választ valóban nagy érdeklődéssel várja a közvélemény. És aligha lehet erre a válasz, hogy Lederer öhadnagy csak különítményes hóhér volt és nem tiszt...

— Bessenyei Zénó érdekes és tanulságos afférje. A Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesületének hivatalos közlönye, a Vármegye, amelynek főszerkesztője F. Szabó Géza kormánypárti képviselő, hosszú cikkben számol be Zempléni vármegye legutóbbi közgyűléséről és elmondja, hogy Bessenyei Zénó kormánypárti képviselő „megfelekedésén arról, hogy meggyűlölettel és nem a nemzetgyűlésen van, a szélsőbal hangnemében ontotta ki a munkapárti terror minden mérgét” az előtte felszólalt Domján Elek ellen. A lap hozzáteszi: „meg kellene akadályozni, hogy a nemzetgyűlés szélsőséges elemeinek hangneme honosíttassék meg a vármegyei közgyűlési termében”. A Vármegye-nek erről a tudósításáról Bessenyei Zénó kormánypárti képviselő a következőket mondotta A Reggel munkatársának:

— A Vármegye, azt hiszem, szóról-szóra vette át a Zempléni Újság című fajvédő lapnak a cikkét. Ezt a lapot tudvalevően éppen Domján Elek szerkeszti, aki Sátoraljaújhelyen luteránus lelkész, annak idején a forradalmi szellem egyik lelkes népszerűsítője volt, később pedig természetesen a kurzus egyik lehangosabb helyi vezérének csapott föl és kurzuslapjában ma is rendszeres támadásokat intéz nemcsak ellenem, hanem a kormány ellen is. A közgyűlésen történt felszólalása után szükségesnek tartottam tiltakozni az ellen, hogy valaki, aki a forradalomban vezető szerepet játszott, mint kurzusvezér szerepeljen újból a fórumon és figyelmettem őt arra, hogy még nem érkezett el az ilyen konjunkturalovagok ideje. Felszólalásom hangja csak látszólag volt erős, mert hiszen, aki tudta, hogy itt régi politikai ellentétek kiújulásáról van szó, semmiestre sem kifogásolta felszólalásomat. Domján beszédét egyébként báró Sennyey Miklós sem helyezte és csak annyit jegyzett meg, hogy talán még sem lett volna szükség, hogy Domján szavait olyan szigorúan utasítsam vissza. Azt hiszem egyébként, hogy a Vármegye cikkéről F. Szabó Géza képviselőtársamnak nincs is tudomása, ha pedig van, vele szemben is ki kell jelentenem, hogy megleckéztetést senkitől sem fogadok el, még ha az a valaki ugyanannak a pártnak tagja is, mint én.

— A borkiskereskedők nagygyűlése a borkartel főszerkesztését követelte. A Borkiskereskedők Országos Szövetségének kezdeményezésére a főváros és vidék bórdeatallisták országos kongresszusra gyűltek össze vasárnap a Kereskedelmi és Iparkamara nagytermében. A kongresszuson a kereskedelmi és a pénzügyminisztérium képviselői is megjelentek. Fabian Béla dr. nemzetgyűlési képviselő, mint a kongresszus elnöke, valamint a többi szónokok is élesen támadták a bórgyárakat, főleg a Wolfner-Mautner-Machlup-triót és a kartel főszerkesztését követelték. Végül is abban állapodott meg a kongresszus, hogy a bórgyárak, nagykereskedők és kiskereskedők kiküldöttei pénteken délután tanácskozássra jönnek össze a kiskereskedők sérelmeinek orvoslása ügyében.

— A folyóba zuhant egy francia személyvonat. Párisból táviratozzák: A Quotidien dijoni jelentése szerint egy személyvonat az Albane-folyóba zuhant. Hír szerint öten életüket veszítették, hármán pedig megsebesültek.

— Ady Endre éjszakái. (Krády Gyula fölolvadása a közlő.) Vasárnap, január 25-én nem mindennapi fölolvadást hallanak a Renaissance-Színház falai — annyi sok és hiábavaló Ady-előadás után a holt költő egyik legmegértőbb barátja, társa, a költő ójszakáiban jelenlévő bajtársra olvas föl Ady Endréről. Ennek a fölolvadásnak nemcsak Krády Gyula, aki ma a magyar irodalom központjában áll, kölesönöz szokatlan vonzóerőt, hanem azok az intim vallomások, amelyek eddig még seholsem hangzottak el Adyról. A nagyérdemű tanulmány fölolvadásával bizonyára közelebb jutunk az Ady-kérdés megoldásához.

— Polónyi Dezső sajtópöre Schandl államtitkárral. A legutóbbi nemzetgyűlési képviselő-választások idején a csongrádi választókerületben dr. Polónyi Dezső volt Schandl Károly földmívelésügyi államtitkár ellenjelöltje. A választási küzdelem során — amely a kormánypárt részéről a legnagyobb terror jegyében zajlott le — a lapokban hivatalos kommuniké jelent meg, amelyre Polónyi Dezső a „Pesti Hírlap” 1922. május 31-iki számában éleshangú cikkel válaszolt. Ebben Polónyi többek között a következőket írta: „Az az ur, akinek érdekében ez a nyilatkozat történt, ha nagyon akarja, hát majd személyével szemben konkrét adatokkal állok elő. Az én eddigi tapasztalataim szerint az államtitkári fizetésből még megélni is alig lehet, és hogy ha tovább irritálnak, majd egyenesen vágom az arcába, hogy egy és más dolog honnan és miből került ki.” E sajtóközlemény miatt Schandl fölhatalmazására, hivatalból üldözendő rágalmozás vétsége címén adott vádiratot az ügyészség Polónyi Dezső ellen. A büntetőtörvényesék dr. Török Géza kuriai bíró elnöklésével e hónap 21-én tartja meg ebben az ügyben a főtárgyalást.

— Öngyilkossági kísérlet az országban. A Hermina-utó rendőrségi országban vasárnap délelőtt Berkes László 51 éves rokkant, aki toda előállítottak, zsebkésével mellbeszurta magát. A Rókusba szállították.

— Bud pénzügyminiszter ma este megjelenik a keresztény gazdasági pártban. A keresztény gazdasági párt ma este értekezletet tart Trefort-utcai helyiségében és a költségvetést fogja tárgyalni. Az értekezleten, értesülésünk szerint, megjelenik Bud János pénzügyminiszter is, aki a párt tagjainak fölvilágosítással fog szolgálni a költségvetés részleteire vonatkozóan. Itt említjük meg, hogy a kormánypárt rendes heti értekezletét kedden este tartja meg és politikai körökben arra számítanak, hogy Bethlen István gróf miniszterelnök ebből az alkalomból nyilatkozzon fog a parlament helyzetéről, valamint a nemzetgyűlés legközelebbi munkarendjéről is.

Külföld mintájára az év lezárásával, fülhalmozódott raktárunk apasztása céljából

leltári eladást

rendezünk

január hó 12-től 31-ig

E rendkívüli eladás keretében eladásra kerülnek a közismert elsőrendű minőségű

téli-tavaszi szöveteink selymeink és mosóárak

HORVÁTH és HALÁSZ

szövet- és selyemkülönlegességek áruháza

IV. Váci-u. 26. szám

— Hát kérlek, én megengedem, hogy igaz, amit Fritz Imre állít, hogy tudniillik testvére, Fritz Rezső kecskeméti ügyvéd vitéz katoná volt, szenvedett a hazáért és majdnem a Szamuely akasztófájára került ellenforradalmi üzemeltetői miatt. Megengedem, hogy azok a hazafiak, akik őt kivégezték, magukra öltötték ruháit, elkobozták cigarettatárcáját és készpénzét, szóval olyasféle dolgokat cselekedtek, amiket emberek kivégzésével kapcsolatban bizonyos körülmények közt rablógyilkosságnak volt szokás nevezni. De a jelen eset más. Akik Fritzt megölték, azokról az amnesztiarendelelet megállapította hitelesen, hogy... A logikusan jobb formában állapította meg róluk az amnesztiarendelelet, hogy... s ha ők ilyenek, akkor bizonyára tudták, hogy a kivégzett Fritz Rezső ügyvéd csak színlelte a frontszolgálatot, a sebeit és a fogság szenvedéseit és lelke legmélyén nagyobb magyarnak tartotta Széchenyi Francia-Kiss Mihálynál. És ha a destruktív szíriaitól, aki oly gyáva volt, hogy képes lett volna meghalni a hazáért, csak hogy megtévessze az igaz hazafiak ítéletét, ha ettől a jogszerűt kivégzett szimulánstól elvették ruháit és értékeit, ez a fontabbiek értelmében szintén jogszerű cselekedet volt azok részéről, akik arra voltak hivatottak, hogy az ártalmas elemet kiirtsák és annak cigarettatárcáját a megbízható elemek kezére juttassák. Ki lehetne megbízhatóbb, mint az, akit e hivatott ítélezők annak láttak? És ha önmagukat ítélték annak, ez csak teljes elfogulatlanságukat dokumentálja és nem szolgálhat jogalapul arra, amit Fritz Imre mostani beadványában követel, hogy tudniillik a Fritz Rezső kivégzött minősítését rablógyilkosoknak és az amnesztiában őket ebből az okból nem részesítsék. Ha tehát itt büntetni való van, azt Fritz Imre követte el, aki beadványában kimerítette a hatóság előtti rágalmozás tényálladékát és ismérveit.

— Alpár Ignác ünneplése. Hetvenötödik születésnapja alkalmából meleg ünneplésben részesítették vasárnap a hírneves építőművészt, Alpár Ignácot úgy barátai, tisztelői, mint a hivatalos világ képviselői. Vasárnap reggel a városi Mezőgazdasági és Erdészeti Múzeum udvarán teleplezték az ünnepelt bronzból készült dombormű-méltóképt, amit Telcs Ede műve. Az ünnepi beszédet Hausmann Alajos műgyógyász tanár mondta. Az ünnepség délelőtt 11 órakor a Tőzsde nagytermében folytatódott, ahol Kertész K. Róbert elnöki megnyitása után a kormány nevében Klebelsberg Kunó kultuszminiszter, a főváros nevében Sipőcz Jenő dr. polgármester üdvözölték a jubileumot. A Műgyógyászati Kamara, az Országos Iparegyesület, a Kézművészeti Társaság és az építőmesterek üdvözlésének tolmácsolása után Alpár Ignác meghatótt szavakkal köszönté meg az ünneplést.

— Szomaházy Istvánné meghalt. Sulyos csapás érte Szomaházy Istvánt, a népszerű író, akinek felesége, Szigethy Jolán vasárnap délután váratlanul elhunyt. Szomaházy Istvánné, az ismert gleichenbergi és abbázai fürdőorvos, néhai dr. Szigethy leánya volt, szelíd és finomlelkű urinó, aki hat év óta, amióta egyetlen fiát elvesztette, csöndes visszavonultságban élt. Fia halála óta nem tudott vigasztalódni s mély bánata néha hónapokon át buskomorságba borította. Az elhunyt urinó 50 éves volt, halála váratlanul következett be. Senkinek semmiféle betegségről nem panaszkodott, vasárnap délután hirtelen rosszul lett s pár perc múlva ki-szenvedett. Halála mély megilletődést kelt az írók és újságírók s a közönség körében, akik mély részvétellel osztoznak Szomaházy István gyászában. A tragikus haláleset oly mélyen megrendítette az író és leányát, hogy mindkettőn súlyosan megbetegedtek s az orvosok megtiltották, hogy a beteg író látogatókat fogadjon.

— Eisenberger vasárnapeseti hangversenye. Brahms, Beethoven és Chopin műveiből állította össze Eisenberger Szeverin vasárnapeseti hangversenyét, amelyen nyoma sem volt a délelőtti indiszpozícióknak. Eisenberger a reflexiók, vágyak álmodozó poétája, szinte egyetlen sóhajja foglalná az interpretálandó művet. Pianissimóit néha már alig hallható, csak sejtett, titkos árnyként borítja a hallgató lelkére. Tekintete befelé fordult; éppen ebben különbözik brilirozó honfitársától, Friedmannától. A túlrészletes azonban mindkettőjük hibája. Eisenbergert a Zeneakadémia zsufolt terme viharosan ünneplte. (V. M.)

— Autógarazszirozás 700.000, benzin 7800 kor. Székely-garageban: VIII, Práter-utca 44/B. Telefon: József 54—08. Olcsó fuvarok!

— Párisból állandóan érkeznek selyemkülönlegességek az idei farsangi szezonra a Fenyves Dezső Rt. címére. Ezek lesznek az idei bálók szenzációját. A cég rendkívüli olcsó árajánlatait lapunk hírdetési rovatában közli.

Leltár előtt 300 méter

Butorszövet-maradékok

kiárusítunk 1.50 métertől 12 méteres darabokig, u. m.: pamut, gobelin, selyembrokát, velur de gines, epinglé, matrácgrádi, plüssök stb.

mélyen leszállított árban

BACK ÉS GERŐ cégnél

Belváros, IV. kerület, Hajó-utca 12—14. sz.

Zadravetz és Gömbös a Move vasárnapi közgyűlésén

Rémesen szép álmom és ledér hivalkodás

(A Reggel tudósítójától.) A Move vasárnap délelőtt a szabadtéri művelők Podmaniczky-utcai palotájában országos közgyűlést tartott. Alig száz főnyi hallgatóság előtt nyitotta meg a közgyűlést Gömbös Gyula elnök. A karzaton elhelyezkedett egyetemi énekkar énekszómai után Zadravetz István táborigazgató beszédet mondott. *Rémesen szép álmom volt az éjjel* — mondotta. — Este azon gondolkodtam, mit mondjak, milyen imával forduljak a tépett magyarok Istenéhez. Azt álmodtam, hogy körülöttünk borzalmas lángtengerben égett minden, bombák csapkodtak le mindenünnen és tűzlángtól nyaldosva, állott egy zászló, amelyre rá volt írva: Move. Holnap lesz öt éve, hogy megszenteltem e zászlót, amely álmomban most megjelent. Lengett az öt év alatt a magyar közéletben tisztán, mocskotalanul. És most a valóságban csüggedt magyarok lekonyult fővel járják az életet, kiapadt szemekkel bámulnak bele a bizonytalan jelenbe és a még bizonytalanabb jövőbe. A lelkek támadó ereje elvesztette fanatikus hitét. Ez a jelen valósága.

Kontra Aladár református és Kirchknopf Gusztáv evangélikus lelkészek imája után lelkes ováció közepette

Gömbös Gyula

emelkedett szólásra.

— A Move — mondotta — eredetileg tisztai alakulat volt. Szegeden határozták el, hogy a Move tagjainak sorában a polgári társadalom tagjai is helyet foglalhassanak. A Move volt az a szellem, amely megindította a magyar reneszánszt és minden busuló magyar megtalálta benne vigasztalását.

Tudatosan csináltuk, hogy nem fényes, nem népes ez a közgyűlés.

A maga szürkeségében a magyar jelent ábrázolja. A Move megint mozgalmat indít, mint öt év előtt. A kifáradt

— A Magyarországi Munkáspárt országos kongresszusa a Sas-körben. Vasárnap délelőtt a belvárosi Sas-körben vagy száz község küldöttei sereglettek össze, hogy résztvegyenek a Magyarországi Munkáspárt országos kongresszusán. Az emelvényen Rásonyi-Papp Gedeon országos pártelnök mellett dr. Dénes István képviselő, dr. Domokos László, Pajzs Zsigmond, Pásztor Imre és Molnár György országos elnökök, továbbá Peregriny rendőrfőtanácsos foglalt helyet.

Dénes István fejtegette ki a Magyarországi Munkáspártnak a többi politikai párthoz való viszonyát. Éles határvonalat vont a munkáspártok között és kiemelte, hogy a magyar paraszt soha sem lehet a szociáldemokráciának támogatója, mert a magyar nép lelkéből kiirihatatlan a hazai rög szeretete, a földhöz való ragaszkodás és az isteni gondviselésben való bízalom. A Magyarországi Munkáspárt éppen ezért a magántulajdoni rend hívének vallja magát és legfőbb hivatásának a földbirtokviszonyok egészségesebb megosztását, a progresszív adózás megvalósítását tekinti. A párt esatlakozott a Demokratikus Szövetséghez, de fontartotta akciósabadságát. Ezután Domokos László terjesztette elő a párt egyévi működéséről szóló jelentését. Karácsonyi ajándékként egy rendeletet kapott a magyar munkásság a kormánytól, amely betiltotta a párt lapjának, a Rög-nek megjelenését. Viharos fölzudulás támadt erre és telkesen üntettek a sajtószabadság mellett, követelve a betiltott lap megjelentését. Rásonyi-Papp Gedeon elnök ismertette még a párt történetét és szervezését. Pajzs Zsigmond a Munkáspárt szociális célkitűzéseiről beszélt, majd a vidéki küldöttek nevében Pásztor Imre (Sarkad), Molnár György (Tótkomló), Bogdr Géza (Zalavég) és sokan mások szólaltak föl.

— Gazdát cserélnek a bécsi Hammer-kenyér-művek. Bécsből jelentik A Reggel-nek: A Hammer-kenyér-gyár botránya új és érdekes fázisba jutott. Az üzem, amely eddig 60% erejéig szocialista szervezetek tulajdonában volt, magántulajdonba megy át. Ugy látszik, hogy a szocialista szervezetek így akarnak szabadulni a vád alól, hogy képtelenek olcsóbban előállítani a kenyeret, mint a magántulajdonban levő kenyérgyárak. A Hammer-kenyér-gyár üzeme napi 400.000 kenyér sütésére volt berendezve és Bécs szükségletének kétharmad-részt fődözte. A gyárnak a szociáldemokrata szervezetek birtokában levő érdekeltiségét holland pénzcsoport veszi át.

— A belügyminiszter eladta a zalaegerszegi Internálótábor. Dószeghy János miniszteri tanácsos múlt héten Zalaegerszegre utazott, ahol a minisztérium legutóbbi döntése értelmében átadta az internálótábor a pénzügyminiszterium képviselőjének. A pénzügyminiszterium természetesen nem a maga részére vette meg a tábor, hanem rövid időn belül át fogja adni a népjóléti miniszteriumnak, amely tüdőbetegszanatóriumot fog Zalaegerszegen berendezni.

— A virágnak megtiltani nem lehet, hogy ne nyíljon és hódítson. A „Krizantém” egész Budapestet meghódította már. A Városi Színház népszerű, vidám operettje Alpár Gitta, Vigh Manci, Takács Rózi, Galetta, Sziklay, D'Arrigo és Szirmaival a főszerepekben, kedden, csütörtökön és szombaton este kerül színre a Városi Színházban.

— A dr. Taub-germekkenőcs épp oly jó, mint az Arion angol fogkrém.

magyarokat akariuk megindítani a főnálló szervezetek segítségével. Azért vagyunk, hogy a jelenből a jövőt kivácsoljuk. Nem azért vagyunk itt, hogy kivágyott ruhákban, briliánsokkal fölcicomázva hivalkodjunk, hanem hogy a régi magyar életet folytassuk a maga puritán-ságával. A trianoni szerződés miatt a tiszteknek ki kellett lépniük a Moveból. Ma tehát a nemzeti sport és testnevelés terén helyezkedünk el. A múltban is azt mondtam és ma is azt tartom, hogy a kiváló és teázó egyesületekre nincs szüksége ennek az országnak. Reggel, délelőtt, este pedig cifra ruhába öltözve, a ledér hivalkodásnak élünk. Ki kell mondanunk bátran, hogy a mai magyarok és keresztények nem élnek olyan életet, amely méltó volna a régi tradíciókhoz. Nem vagyunk igazi magyarok. Testileg, lelkileg félrevelt, degenerált korcsutódai vagyunk öseinknek. Sokan vannak közöttünk, akik idegenek szövetségesei. Sokan vannak közöttünk a sunyi módon megalkodók. (Élénk helyeslés és taps.) Move, hozzád fordulunk és kérünk: megint indítsd, mert ha nem indítasz, meghal végképen a nemzet és a magyar egészen a kisebbségi rabigájába görnyed. Dacára, hogy olyan kevesen vagyunk, mégis sokan vagyunk mi. Trianon elvette tőlünk a katonákat, Trianon vissza fogja hozni katonáinkat. A régi bajtársakhoz szólók, akiknek Trianon miatt ki kellett lépniük a hadsereg kötelékéből, jöjjenek vissza hozzánk és a mi zászlónk becsülettel fog lobogni.

Mándoky Sándor táborigazgató ezredes-lelkész beszámolt a vidéki szervezkedésről és a jelentések megtevése után Gömbös megegyezésről szólott. Azzal kezdte, hogy a Move szervezkedéséhez is pénz, pénz és pénz kell. Élesen támadta a sportegyesületekben kifejlődött professzionális rendszert, amely szerinte megrontja az ifjúságot. Azután megtámadta a Levente-Egysületeket, amely a Move-re vetette ki hálóját és el akarja onnan csalogatni a kiképzett sportifjúságot.

— Megint bezártak egy klubot. A napokban történt, hogy a rendőrség, amely a belügyminiszter utasítására kártyarazziákat tartott, bezárt egy budapesti klubot és vasárnap hajnalban egy másik klub is befejezte pályafutását. Az újabb bezárt klubot egy olasz pénzember — akinek felesége ismert szép bécsi színésznő — a művészetpártolás hangzatos programjával s az ugyancsak hangzatos Magyar Nemzeti Renaissance Társaság címen alapította. A szépnevű klub a Royal szállóban, a régi székfőnöki biztosság helyiségében volt. A kártyarazziák, amelynek során 30 különböző klubot vizsgáltak meg, a Renaissance Társaság körében a művészetek pártolásának nyomát sem találta, ellenben élénk haszárjátékot konstataált. A rendőrség vasárnap hajnalba eltávolította a széphanzás klubból a játékosokat, az ajtókat lepecsételték és közölték a vezetőséggel, hogy a klub működését a rendőrség beszüntette.

— Öt magyar zarándoklás indul a szent évben Rómába. Rott Nándor dr. veszprémi püspök fölhívást bocsátott ki a magyar katolikusokhoz a szent évi nemzeti bizottság nevében, hogy minél számosabban zarándokoljanak az örök városba, ahol a pápa várja szeretett magyarjait, hogy áldását adhassa rájuk és összetört, szegény hazájukra. Az első országos nemzeti zarándoklást Mikos János gróf püspök vezeti, a szombathelyi egyházmegyei zarándoklással együtt. Indulás március 23-án, külön vonattal. Rómából indulás vissza április 1-én. Résztvételi díjak a kocsiosztályok szerint: 5.500.000, 4.500.000, 2.700.000 és 1.600.000 korona. A második zarándoklást Csernoch János bíboros hercegprímás két csoportban vezeti. Első csoport indul április 21-én, a második csoport egy nappal később. Mindkét csoport Rómában találkozik az odaérkező amerikai magyar zarándoklással. Erre a zarándoklásra február 15-ig lehet jelentkezni. Az első csoport részvételi díjai 8.200.000, 6.000.000 és 3.500.000 korona, a második csoportban 5.000.000, 4.000.000, 2.500.000 és 1.500.000 korona. A harmadik zarándoklást gróf Zichy Gyula püspök vezeti az ifjúság részvételével, július legelőjén, a negyedik zarándoklás szeptember 10–15 között s az ötödik október 14-én indul Szemrocányi Lajos egri érsek vezetésével. A tanuló ifjúság részvételi díja a harmadik zarándoklásban 3.500.000 korona, a szülők s a negyedik és ötödik zarándoklás tagjai az áprilisi zarándoklás költségeit fizetik.

— Meghalt az Egyesült Államok önkirálya. Párisból táviratozzák: Reid Daniel, az önkirály, a Petit Parisien newyorki híradása szerint meghalt.

— Szolgálati jubileum. Az Ujságkiadók Otthonában szombaton este Kransz Ede, a „Neues Pester Journal” főtisztviselője 30 éves szolgálati jubileuma és 50 éves születésnapja alkalmából 500 terítékes bankettet rendeztek. Az ünnepeltet az Ujságkiadó Tisztviselők Egyesülete nevében Sümezi Vilmos üdvözölte, majd Löwinger Vilmos, az egyesület társelnöke, mondott fölköszöntőt és egy értékes ezüst műtárgyat nyújtott át az ünnepeltnek. A „Neues Pester Journal” tulajdonosai nevében dr. Bródy László, a szerkesztőség nevében pedig dr. Strasser József főszerkesztő és Salgó Ignác üdvözölték a jubilánst.

— 366 milliárdra taksálja az adóügyi utmutató a pesti ügyvédek ez évi jövedelmét. Ismeretes, hogy az ügyvédek általában fizetik a forgalmi adót. A pénzügyi hatóságok és az Ügyvédi Kamara vezetősége egyezkedés útján szokták megállapítani, hogy milyen összeget fizessenek az ügyvédek forgalmi adó címén és a Kamara vállalta eddig, hogy tagjain behajtja az általában egyezségeileg megállapított forgalmi adóösszegeket. Az 1925. évre szóló forgalmi adóösszeg egyezségi megállapítása céljából dr. Pap József kamarai elnök, dr. Propper Tódor, dr. Petrik Aladár és dr. Ács Jenő ügyvédek a múlt hét végén fölkeresték az adóügyi utmutató és ellenőrző hivatalt, ahol a vezetőség már kész tervvel fogadta a Kamara vezetőit. Az utmutatóhivatal vezetői az állították, hogy a Budapesti gyakorlatot folytató 3000 ügyvéd átlagos havi keresete 10.200.000 korona. Ennek alapulvétele mellett kívánják a forgalmi adó beszedését. Szerintük átlagban a pesti ügyvédek 122.000.000 koront keresnek évente és így a 3000 pesti fiskális ez évi jövedelmét 366 milliárdra értékeli. Abból indultak ki az adóügyi urak, hogy az ügyvédek átlagban kétszer annyit keresnek havonta, mint amennyi fizetése van az V. fizetési osztályba sorozott köztisztviselőnek. A Kamara vezetői meghökölve hallgatták ezt a prozódiciót és kijelentették, hogy ezt egyezkedési bázisul nem fogadják el. Az ügyvédek nagy többsége a mai kedvezőtlen gazdasági viszonyok között még a létminimumot sem keresi meg. Ha véletlenül pályázatot hirdetnének V. fizetési osztályú köztisztviselői állásokra, garantálnák, hogy a 3000 pesti ügyvéd közül több mint 2000 iparkodna elnyerni ezt a közhivatali pozíciót, mert a többségnek még 5.000.000 korona havi jövedelme sincs. Otthagyták az adóügyi utmutatóhivatalt, anélkül, hogy alkudozni próbáltak volna, mert az utmutatóhivatal hatszor annyi forgalmi adót kíván a folyó évre, mint amennyit tavaly kellett fizetni. Bejelentették, hogy a további tárgyalásokat közvetlenül a pénzügyminiszteriummal kívánják folytatni.

— Pakots József betegsége. Pakots József nemzetgyűlési képviselő, a kiváló író és hírlapíró, amint A Reggel utczával értesül, hetek óta beteg fekszik Nagy János-utcai lakásán. A népszerű politikus súlyos tüdőszűkülettel szenvedett. Orvosai véleménye szerint ma már túl van minden veszélyen, de teljes fölgyógyulásáig még az ágynál kell őriznie.

— Az Országos Takarékosági Bizottság a héten megkezdte működését. Az Országos Takarékosági Bizottság kinevezett tagjai — amint A Reggel értesül — ma teszik le az esküt és átana a bizottság rövidesen meg is kezd működését. Az új állami szerv főtárháza tudvalevően Bárczy Dezső nyugalmazott pénzügyminiszteri államtitkár lesz, az elnök személyére vonatkozólag azonban még nem történt végleges megállapodás. A bizottság első sorban az állami hivatalok és intézmények fölülvizsgálását tűzte ki főfeladatául abból a szempontból, hogy megfelelő egyszerűsítések keresztülvitelével és a fölösleges eljárási módok kiküszöbölésével hal lehetne különösen a személyzeti létszám csökkentésével megtakarítást elérni és a rendelkezésre álló munkaerőket jobban kihasználni.

— Fölhívjuk a foghíányban és fogbetegségben szenvedők figyelmét dr. Kovács és Barna J. fogorvosok Erzsébet-körút 40. sz. alatti fogorvosi rendelőjére, ahol igen méltányosan és igen kedvező fizetési feltételek mellett eszközölhetik foguk rendezését.

— A Reggel elmés karrikatúrája a Borsszem Jankó e heti briliáns számában!

LEGFINOMABB
GYÜMÖLCSBÖL

SODORJON JANINA PAPIRT

Ma kezd meg a kecskeméti törvényszék Ulain hármass rágalmazási pörének tárgyalását

Ulain Héjjas Ivánnál lakik a tárgyalás alatt

(A Reggel tudósítójától.) A kecskeméti törvényszék, mint büntetőbíró, ma, hétfőn reggel 9 órakor kezd meg dr. Ulain Ferenc képviselő hármass rágalmazási bűnpörének a főtárgyalását. E bűnpör előzménye ahhoz a korteshadjárához kapcsolódik, amelyet 1923 nyarán Cegléden, *Lendvai-Léhner István* érdekében fejtettek ki a fajvédők. A képviselőválasztás előtt való héten, 1923 július 13-án, Cegléd város piacán Ulain Ferenc szónokolt és a korteszókból a hatóság azt a részt inkriminálta, amely a közismert „ingyvenszvény”-ügyre vonatkozott. A kecskeméti ügyészség főlhatalmazása hivatalból üldözendő három rendbeli rágalmazás vétsége címén indította meg az eljárást Ulain Ferenc ellen, mert Ulain kijelentései „becsmérlők és meggyalázók voltak a nemzetgyűlésre, a kormányra és az ország tisztviselőikre nézve”. Amikor Ulain Ferencet ebben az ügyben a büntetőtörvényszék vizsgálóbírája kihallgatta, felszólította, nevezze meg, kik azok a képviselők, közéleti nagyságok és köztisztviselők, akik a bankoktól ingyvenszvényt fogadtak el. De Ulain a vizsgálóbíró kérdésére

megtagadta a választ,

épp úgy, mint ahogyan a nemzetgyűlés előtt sem nyilatkozott erre a kérdésre. Kijelentette a vizsgálóbíró, hogy a ceglédi beszéd célja a rendszer leplezése volt. Nem is az a fontos — mondotta Ulain —, hogy a közéleti férfiak közül kik részesültek kisebb-nagyobb kedvezményben, hanem az, hogy a bankok tekintélyes része a közéletben kedvezések útján olyan lekötelezési rendszert valósít meg, amely az ország gazdasági, társadalmi és erkölcsi fejlődését gátló, oligarchikus állapotot teremt. Ennek előterjesztése után Ulain Ferenc

a valódiság bizonyítását kérte

és e tekintetben az *Interrexim*, a *M. F. T. R.* és a *Dorogi gumi* tőzsdéi bevezetésére vonatkozó iratok beszerzését kívánta. A kecskeméti ügyészség a vizsgálat befejezése után vádiratot adott Ulain Ferenc ellen, amely részletesen foglalkozik Ulain védekezésével és a lefolytatott bűnügyi vizsgálat anyagával is és ennek folyamánaképpen mellőzni kívánta azokat a bizonyítékokat, amelyekre Ulain hivatkozott. Az Ulain-féle rágalmazási bűnpör eljárása során kihallgatták ugyanis báró *Ullmann Adolfot*, a Hitelbank elnökét, valamint *Weisz Fülöpöt*, a Kereskedelmi Bank elnökét is, akik olyan vallomást tettek, hogy a vezetésük alatt álló intézetek ingyvenszvényt soha senkinek sem adtak. A szóbanforgó részvények tőzsdéi bevezetési, első jegyzési árát mindenki tartozott megfizetni.

Báró *Ullmann Adolf* a vizsgálóbíró előtt azzal fejezte be vallomását, hogy

50 esztendeje működik a Hitelbanknál, de e fél évszázad alatt egyetlenegy esetben sem tapasztalta, hogy kőfunkcionáriusoknak, jóindulatuk megszerzéséért valamit is juttattak volna.

Enek alapján az ügyészség arra az álláspontra helyezkedett, amikor Ulain ellen elkészítette a vádiratot, hogy Ulain Ferencnek a bizonyításra vonatkozó indítványa és védekezésének az iránya nem engedhető meg, mert ezt tulajdonképpen

Ulain a büntetőjogi felelősségének megkerülése céljából terjesztette elő.

A kecskeméti főtárgyalást dr. *Aágh Miklós* kuriai bíró elnöklésével tartják meg, a közvédat pedig dr. *Bardócz Árpád* ügyészségi elnök képviseli. *Ulain Ferenc* nem visz magával külön védőt, saját maga védelmezi magát. A főtárgyalásra mint sértetteket, illetve tanukat beidézte a kecskeméti törvényszék gróf *Bethlen István* miniszterelnököt, *Scitovszky Bélát*, a nemzetgyűlés elnökét és idézést kaptak még a nagybeteg báró *Ullmann Adolf*,

Weisz Fülöp, *Rakovszky Iván* belügyminiszter, *Rakovszky István*, *Kánya Ádám*, *Wild József*, *Marinovich Jenő* főkapitány, *Scitovszky Tibor* külügyminiszter, *Andréka Károly* főkapitányhelyettes. A Reggel értesülése szerint azonban a beidézett tanúk közül többen nem jelenhetnek meg a kecskeméti főtárgyaláson, úgy hogy a mai tárgyalás kezdetén már erős vita indul meg arról, hogy a tanúk zömének távolmaradása folytán megtartsák-e a főtárgyalást vagy új tárgyalási határnapot tűzzenek-e ki. Az ügyészség a tárgyalás megtartását kívánja olyképp, hogy a beidézett tanúknak a vizsgálat során tett vallomásaikat olvassák föl, ezzel szemben Ulainnak az a kívánsága, hogy minden tanúnak, aki megidézhető, kötelessége a bíróság előtt megjelenni és ő ragaszkodik a szóbeli kihallgatáshoz azért is, mert a tanúhoz különböző kérdéseket akar intézni. Ulain Ferenc vasárnap délután a gyorsvonattal utazott le Kecskemétre és amint a Reggel munkatársának mondotta, ott tartózkodása alatt barátjának, *Héjjas Ivánnak* lesz a vendége.

— *Wagner Richárd* leánya haldoklik. Bécsből telefonálja a Reggel tudósítója: Bayreuthból érkezett jelentések híriül adják, hogy *Wagner Richárd* leánya, *Cosima*, utolsó óráit éli.

— *Szterényi József* báró előadása a jóvátételről. Szekesfehérvárról jelentik: A Vörösmarty-kör meghívására vasárnap *Szterényi József* báró előadást tartott. Megállapította, hogy közgazdasági közvélemény egyáltalában nincs az országban. Legelőbb ennek megteremtése és kifejlésése volna szükséges, hogy az egész társadalom egyetemlegesen tudjon állást foglalni a jóvátételi kérdésben az ellen a törekvés ellen, hogy a győző hatalmak minket rabszolgákká szeretnének tenni. Végül a győztes és a legyőzött államok adósságairól beszélt és kijelentette, hogy nincs más megoldás Európa és a világ gazdasági helyreállítására, mint a tartozások kölcsönös kiegyenlítése.

— Január 31-én érkeznek meg a főváros külföldi hitelezői. Mr. *Fifer* angol elektrómérnök, aki néhány nappal ezelőtt érkezett Budapestre, már megkezdte tevékenységét a nagyüzemek körül. Azzal van megbízva, hogy műszaki szempontból vizsgálja fölül a főváros üzemait, elsősorban a villamosvasutakat és az Elektromos műveket, amelyeknek bevételei, mint ismeretes, részben az adósságok törlesztésére szolgálnak. Még ezen a héten megérkezik *Poisson*, a francia állami javak és magánkölcsonök szindikátusának pénzügyi tanácsosa s azonnal hozzálát a fővárosi üzemek, vállalatok üzleti könyveinek átnézéséhez. A hitelezők két előrelküldött megbízottjának az a feladata, hogy a főváros anyagi helyzetéről a január 31-én érkező hitelezői bizottság tagjainak részletes fölvilágosítással szolgáljanak. A városházán igen nyomat a hangulat a külföldi hitelezők érkezése miatt. A Reggel tudósítója előtt egyik városházi felelős tényező elmondotta, hogy a Baselbe küldött bizottság rövidlátása okozta, hogy a hitelezők most itt a helyszínen igyekeznek ily alaposan fizetőképességünk felől meggyőződést szerezni.

— Bécsben elfogták a szombati rablógyilkosság tettesét. Bécsből telefonálja a Reggel tudósítója: *Geister Berta*, a Karlsplatzon meggyilkolt és kirabolt hivatalnoknő gyilkosát vasárnap este a rendőrség egy kávéházban tartóztatta. A tettes *Bergmeister Károly* 22 éves iparművész.

— *Sulyos affér* egy éjszakai mulatóban. Szombatról vasárnapra virradó reggel az egyik előkelő budapesti mulatóhelyen kínos affér keletkezett, amely pofonokkal s a rendőrkapitányságon végződött. Reggel 3 órakor betért a mulatóhelyre *Keleti Andor* szállótulajdonos barátjával, dr. *Egry István* mérnökkel. Megálltak a mulató bejáratánál, mert nem volt üres asztal. Vártak. Kissé távolabb ugyancsak két férfi várakozott. Dr. *Egry* egyszer csak így szólt *Keleti Andor*hoz: „Kérdezd csak meg az urakat, miért fixiroznak?” — *Keleti* a két férfi felé fordult, akik hangos megjegyzéseket tettek. Erre *Keleti* e szavakkal lépett hozzájuk: „Ha valami bajuk van, adják ide a névjegyüket.” A vita hangosabbá lett, végül *Keleti Andor* kétszer arcul ütötte az egyik urat. Természetesen ott termett az inspekciós rendőrkapitány s a békitők serege. Az igazolásnál kiűnt, hogy az affér szereplői *Freisinger Vilmos* és aki a két pofont kapta, *Haasz Miklós*. *Freisinger Vilmos* az igazoltatás után hirtelen hátulról fejbeütötte *Keleti Andort*. *Haaszék* hangoztatták, hogy az ügyet majd tovább az utcán intézik el. Amikor *Keleti* és *Egry* távoztak a mulatóhelyről, az ajtónál *Haasz* meglokte *Keleti Andort*, aki újra két pofont adott *Haasz*nak. Az ügyeletes rendőrkapitány ezek után előállította a kerületi kapitányságra a négy fiatalembert, ahonnan azonban rövid idő múlva elengedték őket. *Keleti* provokáltatta *Freisinger Vilmost*.

— *Walter Brunó* lesz a bécsi opera főzeneigazgatója. Bécsből telefonálja a Reggel tudósítója: Azok a tárgyalások, amelyeket a kultuszminiszterium *Strauss Richárd*dal folytató, megegyezés nélkül értek véget. A miniszterium zenei főosztálya ezért *Walter Brunóval* kezdett tárgyalni, aki elvállalta a bécsi opera főzeneigazgatói állását, amelyet tavasszal fog elfoglalni.

— *Rassay a Wolff-féle névjegyzékek kijavítását követeli ma a Házban*. A nemzetgyűlés ma délelőtti formális ülést tart, amelyen fölszólalásra készül *Rassay Károly* is, aki fölszólalásának tárgyról a következőket mondotta a Reggel munkatársának:

— Napirend előtt, vagy a napirendhez fogok fölszólalni és követelni fogom a belügyminisztertől, hogy a legközelebbi időn belül terjessze elő azt az egyszakaszos törvényjavaslatot, amely a Wolff-féle névjegyzékek ki-hagyott választókon esett sérelmet volna hivatva orvosolni. Az ügy azért sürgős, mivel a javaslatnak február 1-éig törvényerőre kell emelkednie, mert hiszen akkor kezdődik meg a névjegyzékek kiigazítása az egyes reklamációk alapján. A kihagyott választókon esett sérelem szükségességét maga a kormány is fölsimerte, tekintettel tehát arra, hogy az egyszakaszos törvényjavaslat letárgyalása korántsem „borítaná föl a Ház munkarendjét”, a belügyminiszternek a lehető legközelebbi időn belül be kell nyújtania ezt a javaslatot. Ha ezt elmulasztaná, húzódozása nem maradna politikai következmények nélkül és abban a szinben tüntetné föl a kormányt, hogy nem veszi komolyan saját ígéreteit és csak taktikázott ezzel a rendkívül fontos kérdéssel.

Rakovszky belügyminiszter *Rassay* fölszólalására nyomban válaszolni fog és el fogja hártani magáról a felelősséget.

— *Nádas Sándor*: Januári Naplója a „Pesti Futár” kiadásában ma jelenik meg változatos tartalommal. Az elegáns füzetből kiemeljük: „Levél *Prónay Pál*hoz”, „A negyvenéves férfi”, „A gyémántgyűrű”, „Film”, „Uj bűnesetek”, „Mr. *Haskell*”, „A világlexikon hibái” cikkeket, az érdekes rovatokat és *Nádas* új vigjátékának néhány élettéljes jelenetét.

— „Vita Sexualis.” E címen most jelent meg a könyvpiacra dr. *Nemes Nagy Zoltán* főorvos, ismert fővárosi ideggyógyász tollából egy nagyobb szabású tudományos munka. A könyv a modern orvosi fölfogás megvilágításában leírja a szexuális élet egész komplexumát. Stílusa könnyed, fordulatos, a tudományos nyelvet sohasem hagyja el, mindenben a lényegre adja. Nemesak szakembereknek, de szülőknek, pedagógusoknak nagyon tanulságos. A szexuális kérdést komoly alaposan tárgyalja, hasonlóan érdekes tudományos munka ritkán jelent meg a magyar könyvpiacra s éppen ezért méltó föltűnést is keltett úgy szakkörökben, mint a művelt olvasóközönségben.

Örökbecsü
alkalmi ajándékok a

Magyar Porcellángyár rt.

herendi műfestészetében

festett különféle porcellánok
étkező-, teas-, kávé- és mocca-készletek
egymillió koronától kezdődőleg

Föltűnően olcsó árak!

V, Bálvány-utca 15, II. emelet 1

Bécsi puha gallér	3.900
Kemény gallér, prágai, szimpla	11.500
Kemény gallér, prágai, dupla	12.900
I ^a bécsi kemény gallér szimpla	15.500
I ^a bécsi kemény gallér dupla	17.000
Prágai kézelő	16.500
I ^a bécsi kézelő	19.000
Frakking, saját gyártmány	110.000
I ^a frakking, kézelővel	169.000

Márkás áruk, minden szám, minden fazon

Árban, minőségben szenzáció

Hőcipő szőrmével 200 ezer korona

Sarkalás 10 ezer, talpalás 20 ezer. Sarcipőből hőcipő készült. Vadász gumiszőrm, Szerecsen-utca 50. Liszt Ferenc tér és Nagymező-utca között.

Pesthy igazságügyminiszter nyilatkozik a csongrádi bombapör fölülvizsgálatáról és a felsőház reformjáról

A fölülvizsgálat még nem fejeződött be — Diószeghy fegyelmi ügyében is csak hat hét múlva lesz döntés

(A Reggel tudósítójától.) A csongrádi bombamerénylet ügye tudvalevően két irányban is folytatódott a szolnoki ítélet után. A belügyminiszter Schreiber Lajos államtitkárt bízta meg azzal, hogy a csongrádi nyomozást irányító Diószeghy János miniszteri tanácsossal szemben lefolytassa a fegyelmi vizsgálatot, az igazságügyminiszter megbízásából pedig Juhász Andor, a budapesti királyi ítélőtábla elnöke indított fölülvizsgálati eljárást annak tisztázására, hogy a szolnoki tárgyalást vezető dr. Fuchs Gyula a pörrendtartásnak és a bírói tekintélynek megfelelően oldotta-e meg feladatát. A legutóbbi napokban az egész sajtót bejárta az a hír, hogy az a két vizsgálat befejeződött és tekintettel arra, hogy mind Diószeghy, mind dr. Fuchs szerepe teljesen tisztázódott, sokan már

teljes ellentmondást véltek fölfedezni a két vizsgálat eredménye között.

A Reggel munkatársa éppen erre való tekintettel szükségesnek tartotta, hogy Pesthy Pál igazságügyminiszterhez forduljon ebben az érdekes és bonyolult ügyben fölvilágosításért.

Az igazságügyminiszter

a következőket mondta munkatársunknak:

— Mindenekelőtt ki kell jelentenem, hogy a szolnoki tárgyalás ügyében elrendelt fölülvizsgálati eljárás

még nem fejeződött be,

a lapoknak az a híre tehát, hogy Juhász Andor, az ítélőtábla elnöke már jelentést is tett nekem ebben az ügyben, teljesen alaptalan. Egyébként is különbséget kell itt tenni a szolnoki ítélet ellen beadott föllebbezés és a fölülvizsgálati eljárás között. A föllebbezés elintézése, amelybe nekem semmiféle beleszólásom nincs, az ítélőtábla feladata, míg

a fölülvizsgálati eljárásban Juhász ítélőtáblai elnök előterjesztésére én fogok annak idején dönteni.

Ez az előterjesztés azonban — amint már mondtam — még nem készült el és így mindenképpen korai arról beszélni, hogy ennek az eljárásnak, valamint a Diószeghy miniszteri tanácsos ellen folyó fegyelmi ügynek az eredménye között ellentmondás van. Ilyen ellentmondásról még akkor sem lehet beszélni, ha mind Diószeghynek, mind dr. Fuchsnek a szerepe teljesen kifogástalannak bizonyul is, mert hiszen

én csak azt vizsgálhatom meg, hogy dr. Fuchs Gyula a bírói tekintélyt és méltóságot sértő modorban vezette-e a szolnoki tárgyalást vagy sem,

miúgy az a kérdést, hogy Diószeghy miniszteri tanácsos verette-e a vádlottakat, a királyi ítélőtábla fogja megvizsgálni, tekintettel arra, hogy a szolnoki ítélet ellen beadott föllebbezés elintézése az ő hatáskörébe tartozik. Kétségtelen tehát, hogy ez a kérdés teljesen független a szolnoki tárgyalás vezetőjének ügyében elrendelt fölülvizsgálati eljárástól.

Munkatársunk ezután megkérdezte az igazságügyminisztert, hogy

a felsőház reformjáról

szólvó törvényjavaslat mikor kerül a nemzetgyűlés elé. Az igazságügyminiszter mindenképp azt a hírt cáfolta meg, mintha ő a felsőház reformja ügyében tárgyalt volna Rakovszky Iván belügyminiszterrel.

— A belügyminiszter ural — mondotta az igazságügyminiszter — tanácskoztam ugyan, de nem a felsőházi javaslatról, hanem

a választójogi javaslat bíraskodási részéről, amelyeknek ügyében véleményem iránt érdeklődött.

Ami már most a felsőház reformját illeti, Bethlen miniszterelnöknek az a terve, hogy

az erről szóló javaslatot rövid időn belül, előreláthatóan február elején, a nemzetgyűlés elé terjeszti.

A felsőház reformjáról tudvalevően Tomcsányi

Vilmos volt igazságügyminiszter terjesztett elő annak idején javaslatot és

már hozzá is fogtam ennek átdolgozásához, tekintettel arra, hogy a javaslaton az idők változásának megfelelő, bár korántsem lényeges változtatásokat kell tenni.

A javaslat végső formájáról mindenesetre a miniszterelnök ur fog dönteni és mint minden alkotmányjogi javaslatot, a felsőház reformját is ő terjeszti a nemzetgyűlés elé és képviseli majd a parlamentben.

A Reggel munkatársának alkalma volt ezután meggyőződni arról is, hogy mint az igazságügyminiszteriumban elrendelt fölülvizsgálati eljárás, úgy a Diószeghy miniszteri tanácsos ellen folyó fegyelmi vizsgálat sem került még abba a stádiumba, hogy eredményére vonatkozóan jóslásokba lehetne bocsátkozni.

Schreiber Lajos belügyminiszteri államtitkár csak a múlt héten készült el az iratok átanulmányozásával és Diószeghy miniszteri tanácsost pénteken még csak elcsúszban hallgatta ki.

A tanúkihallgatásokra ezután fog sor kerülni, úgy hogy a fegyelmi vizsgálat a legjobb esetben is csak hat hét múlva fejeződhetik be.

Éles kritika

a Demokratikus Szövetség ellen forduló ellenzékiekéről a Kossuth-párt vasárnapi gyűlésén

(A Reggel tudósítójától.) A Kossuth-párt V. kerületi szervezete vasárnap délelőtt tartotta alakuló gyűlését a Lloyd-épület zsufolásig telt dísztermében. A gyűlést dr. Blauner Mór ügyvéd nyitotta meg, majd Rupert Rezső emelkedett szólásra:

— Régi, történelmi igazság, hogy csak az a nemzet tud dacolni az idők viharával, amely minden tagját egyenlő jogokban részesíti. Egy állami közösséget csak akkor érdekük föntartani azoknak, akik ennek tagjai, ha saját érdekeik bekapcsolódnak a közösség érdekébe. Hogy Magyarországon ilyen erkölcsi közösség legyen, annak az a föltétele, hogy

visszakapjuk a magunk fölött való rendelkezés jogát.

Nagy Vince a Kossuth-párt célkitűzéseivel és a politikai helyzettel foglalkozott, majd a Demokratikus Szövetséggel szakító liberális vezetéket bírálta.

— Attól a Sándor Páltól várjunk talán szolidaritást — kérdezte —, aki támogatja a Perczel-féle szobkondós szavaztatást a parlamentben? Vagy attól az Ugron Gábor-

tól talán, aki két és fél óra a parlamentben hangját még sohasem hallatta a nagy kérdésnél? A fővárosi politikát akarja az a Rassay Károly vezetni, aki ellenzékinek mondja magát és természetesen, hogy legfontosabb dolga volt eddigi barátaihoz tört döfni. Attól a Bárczy Istvántól kérjünk segítséget talán, akinek tábor a régi munkapárt híveiből került ki!

Vámbery Rusztem a költségvetés adataival foglalkozott.

— A császári és királyi külügyminiszteriumnak 205 tisztviselője volt, a magyaroknak most 205 van. A kormányzat kijelentései szerint nem folytatunk aktív külpolitikát. Milyen lesz a létszám akkor, ha aktív külpolitikát folytatunk?

A nagyvárasi hóborítással szakítani kell, mert ez az ország bukását jelenti.

Ezután Klár Zoltán dr. szólalt föl és hangsúlyozta a demokratikus pártok összefogásának szükségességét. A nagygyűlés Klár Zoltánt a Kossuth-párt V. kerületi szervezetének elnökévé választotta meg.

Újra tárgyalják a csongrádi bombamerénylet bünpörét?

(A Reggel tudósítójától.) Megirtuk, hogy a csongrádi bombamerénylet bünpörének iratait a szolnoki törvényszékről már fölterjesztették a budapesti ítélőtáblához. Előbb azonban a királyi ítélőtábla mellett működő királyi főügyészségnek voltak az iratok, ahol gondosan átanulmányozták a szolnoki főtárgyalás egész anyagát és a főügyészség a fölmentő ítélettel szemben bejelentett összes jogorvoslatokat és föllebbezéseket mind magáévá tette, ezenkívül szokatlanul terjedelmes indítványt fogalmaztak és ezzel együtt küldték meg az iratokat a királyi ítélőtábla elnökségének. A Reggel értesülése szerint a csongrádi bombamerénylet bünpörének föllebbezési főtárgyalását a budapesti királyi ítélőtáblán dr. Nyiró Géza elnöklésével tartják meg és az ügy előadója dr. Zachár táblabíró lesz. Érdeklődünk afelől, hogy a főügyészségnek a terjedelmes előterjesztése mire vonatkozik, azonban ebben az irányban úgy a főügyészség, mint az ítélőtáblán is elzárkóztak minden fölvilágosítás elől. Ugy hirdik, hogy a főügyészség a Szolnokon lefolytatott bizonyítási eljárás kiegészítésére tett indítványt, azt kívánja a vádhatóság, hogy az időközben lefolytatott újabb nyomozás során keletkezett bizonyítékokat is érvényesítsék a föllebbezési tárgyaláson, újabb tanúkat hallgassanak ki, sőt némelyek tudni vélik, hogy a főügyészség azt kívánja, hogy az ítélőtábla előtt egész újra tárgyalják a csongrádi bombamerénylet, mert a szolnoki tárgyalást és az ítéletet a bejelentett semmisségi okok alapján nem tartják perrendszerünknek. Így a tábla előtt zajlik le újra a tragikus emlékű csongrádi büntény...

Fölösztatják a KANSz kecskeméti csoportját

(A Reggel tudósítójától.) A KANSz kecskeméti csoportja kimondotta a KANSz kebeléből való kiválást és fajvédő alapon a vidéki tisztviselők új tömörülését határozta el, a fajvédőknél szokásos élehangu politikai nyilatkozatok is hangzottak el a kormány és a mai rendszer ellen. A KANSz kebelében megindult a vizsgálat a harcias csoport ellen, de nem tetszett a belügyminiszternek sem az a tendencia, amelyről az új mozgalommal kapcsolatban bizalmas jelentések érkeztek hozzá. Ezért a belügyminiszter a KANSz-tól függetlenül szigorú vizsgálatot rendelt el a fajvédő csoport ellen és annak foganatosításával Pantl Kálmán miniszteri tanácsost bízta meg. A tanácsos a múlt héten befejezte a vizsgálatot, amelynek eredménye a fajvédők minden szépitgetése ellenére is igazolta a meg nem engedett politizálást, a kormányellenes nyilatkozatok elhangzását és a bizalmas jelentések egyéb adatait. A vizsgálati adatok alapján a belügyminiszter elhatározta a KANSz kecskeméti csoportjának fölösztatását s az erre irányuló rendelkezését a hét folyamán közli az érdekeltekkel.

Női hócipő 240.000
KERTÉSZ II, Andrásy-ut 36
Javitások 3 nap alatt

NYUGAT-MATINÉ
a Renaissance-Színházban
január hó 25-én, vasárnap délelőtt 11 órakor
Bartók Béla, Kosztolányi Dezso, Krúdy Gyula,
Pécsi Blanka, Simonyi Mária és Somlay Artur
Jegyek a színháznál és a „Nyugat” könyvesboltjában:
VI, Andrásy-ut 6. sz. alatt kaphatók

OPERA-ÉTTEREM

VI, Andrásy-ut 25

Esténként brassói Kozák Gábor muzsikál

Szerda, csütörtök, szombat és vasárnap
Bucsky-féle dísznótoros vacsorák.
Naponta Bucsky-féle ételkülönlegességek és Bucsky által főzött halászlé
Ugyanaz a Vezekli pincében is
A félmeletlen 7 különterem lakodalmas és társasvacsorákra díjtalanul

PAPLANT hiba nélkül

Szalainál vásároljon. Gyári

fűzlet csak Kertész-utca

35

A FORD-TEHERAUTÓ A LEGGAZDASÁGOSABB!

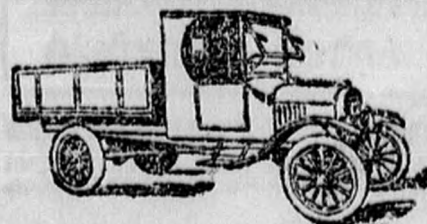
Ára karosszériával, forgalmi adóval 83 és fél millió korona

A FORD-gyárak autorizált képviselője:

HALTENBERGER VILMOS

Budapest VI, Nagymező-utca 14

Telefon: 66-15

KÖZGAZDASÁG

A buza, a korona, Mr Smith és a moszkvai fináncpolitika

Január 18.

(A Reggel munkatársától.) A chicagói buza-vingelők úgy látszik igazat kaptak, az argentinai buza-termés sokkal kevesebbnek bizonyult, mint amennyire még egy hónappal ezelőtt is számítottak. Ebből az következik, hogy a 600.000 koronás buzaár csökkenésére az új termés előtt alig számíthatunk és mivel az európai buza-termés a száraz tél után egyelőre sok reménnyel nem kecsegtet, számolnunk kell azaz, hogy

a békeárakhoz viszonyított százszázalékos emelkedése a kenyérmagvak árának hosszabb időre is állandósulhat.

A buzaárak lényeges esésére csak akkor számíthatnánk, ha Oroszország újból megjelenne az európai piacon a maga buza-terméggel. Erre egyelőre semmi remény nincsen. Az orosz magtermelés alig haladja meg a béketermelés felét, maga is vevőként lépett most föl Rotterdamban és Hamburgban és e hónap folyamán hajózták be az első Oroszországnak szánt buza-állományokat a tengerentúli kikötőkben.

Százszázalékos emelkedése a kenyérmagvak árának nem maradhat nyom nélkül.

El kell készülnünk arra, hogy legkésőbb márciustól kezdve munkabérmozgalmak törhetnek ki. Ez pedig nagy baj a munkásra és a termelőre egyaránt. A magyar ipar az autonóm vámtarifa kínai falainak védelme mögött is olyan drágán termel ma, hogy még a belső fogyasztás piacán is csak az alacsony munkabérek teszik versenyképesé. Ha már most egy lépéssel tovább megyünk, akkor látjuk majd, hogy a kereskedelemre a buzaáraknak ez az emelkedése szintén súlyos hatással lesz. A gabonavámok védelme mögött a mezőgazdasági termények ára olyan magasra szökik tavaszra — kivéve egy ideig a főlhalmozódott zsírtömegeket —, hogy kivitelről nem lehet szó, mert

mezőgazdasági terményeink sorban elérik és meghaladják a külföldi árszintet.

E sötét képet semmiféle reménységgel nem lehet enyhíteni.

semmiféle reménységgel nem lehet enyhíteni. Minden jel arra mutat, hogy tavaszra az egyesztendő szanálási politika minden balfogása egyszerre fogja meghozni valamennyi gyümölcsöt. Lehet, hogy a Népszövetség bizottságai megelégedetten fognak végigtekinteni a számsorokon, amelyekkel azt fogják bizonyítani, hogy a bevételek az előirányzott összegeket, ennyi és ennyi millióval meghaladják, de nem tekintve azt, hogy milyen nélkülözések és milyen igazságtalan adóztatás útján sikerült azt elérni, akad-e olyan ember, aki azt állítaná, hogy a szanálás másik főladata, a magyar korona stabilizálása sikerült? Hogy az 1924 februári korona azonos 1925 februárjának koronájával? A pénznek két szerepe: csereszkezköz és értékmérő.

Külföldi csereszkezköznek stabil a magyar korona, de értékmérőnek labilis pénznem.

Aki ezt nem hiszi el, az szakítson magának egy, csak egyetlenegy órát és nézze meg alaposan Budapest kenyér- és huszfogyasztási statisztikájának, a korona értékmérő jelentőségének a csökkenésének arányos lefelé lejtését. A magyar királyi kormánynak pedig figyelmebe ajánljuk, hogy a kinevezendő moszkvai ügyvivője alapos és részletes jelentésekkel szolgáljon a népbiztosok tanácsának gazdasági- és pénzügyi politikájáról. Megjelentheti majd a követ ur, hogy a múlt esztendőben hogyan sikerült a szovjetnek egyoldalú adópolitikájával a hirtelen kivirult orosz kereskedelemnek jó egyharmadát hirtelen tönkretennie, de megjelentheti azt is, hogy az a szovjet inkább külföldön vásárolt aranyért gabonát, semmint hogy a gabona árának hirtelen emelkedése az orosz cservonec árfolyamát és belső vásárlóerejét megingassa.

× A kulissz halála. A szombati és vasárnapi magánforgalom kötés nélkül „zajlott” le ismét. Ugy Berlinben, mint Bécsben van ugyan már szombaton is hivatalos tőzsdéforgalom, de ez a forgalom olyan szűk keretek között mozog, hogy Budapestre még a keresztényebb hullámvérése se jut el. Az az érdeklődés, amely a hét közepe felé Berlinben az Osztrák Hírelt iránt megmutatkozott, szombatra elült. A közönség köréből csak eladási megbízás érkezik és így a tőzsdéi forgalom napról-napra szűkebbre szorul. A forgalom megélénkülését, az árfolyamok mozgalmal hullámvérését csak egy körülmény teheti lehetővé, a kulissza, a napi és heti játék föléledése. A kulisszalás az árfolyamok hullámvérésének szakadatlan kihasználása, az értékek folytonos adása-vétele minden tőzsdé életének az alapja. A kulissza az a „resonánshoden”, amely minden hangot visszaver és megnagyít, amely lehetővé teszi, hogy a vezető értékek minden pillanatban eladhatók és visszavásárolhatók legyenek. A XVI. századbeli amsterdami börzén is így volt ez, ahol a gyarmati társaságok részvényeit és az angol meg a holland állami kölcsönkötvényeket adták-vették az emberek s ma is áll az, hogy amely börzén nincs élénk kulissza, az a börze meghalt. Meghalt a kulissza a budapesti tőzsdén, mert az árfolyamokban nincs „Spannung”, nincs meg az az eltérés az árban, amelyen belül a spekuláns, a kulisszié, eredményesen dolgozhatnak. Aranyfillérekre rug csak az az eltérés, amely a napi legmagasabb és legalacsonyabb árak között legtöbbször jegyezhető. Ritka eset, mint a napokban a Ganz-Danubiusnál, hogy ez az eltérés 10 aranykoronát tegyen ki. A háború előtt a budapesti tőzsde a legmozgalmasabb játéktőzsdék közé tartozott, s egész sora volt az olyan papírnak, amely a sűrű adásvételre bő alkalmat adott, s a „Spannung” egész lucatnyi papírnál mozgott állandóan 1-2 dollár körül. 1914 júniusában például az Iparbank 324-29, a Fabank 228-30, a Nem-

zeti Takarékpénztár 244-254, a Kereskedelmi Bank 3600-650 aranykorona körül mozgott, a Hazai Takarékot 6500-6750 és az Első Magyar Biztosítót 14.300-375 között jegyezték. 5-10 aranykorona volt a „Spannung” a malom-papíroknál. A Viktória árfolyama 585-590, a Hungária Malomé 200-210 körül mozgott, az ipari értékekben csak 1-2 koronás volt az eltérés a legmagasabb és a legalacsonyabb árfolyamok között, annál nagyobb volt a nyomdai vállalatoknál, amelyek közül az Athaenaeum 360-370, a Franklin 580-590, a Pesti Könyvnyomda 3315-415 körül mozgott. Ilyen eltérések mellett a kulisszié, aki aranyban lényegesen nagyobb tőkével operált, mint ma, a nyereség bizonyos valószínűségével vehette föl a harcot. Ma a legjobb esetben is filléreket kereshet csak, mert ha nagyobb főmögű papírral talál operálni, ki van téve annak a veszedelemnek, hogy az üzletlen tőzsdén nem tud kivergődni az angazsmánjából. Végül nem szabad megfedkezünk arról, hogy a háború előtt a kulisszié, ha maga is egyezményes volt, nem fizetett többet kötéseként, mint 20 fillér adót, míg ma az adó a várható nyereséget gyakran lényegesen meghaladja.

× Rimamurány-Salgótarján Vasmű Rt. rendkívüli közgyűlésén az igazgatóságának a kötvénykölcsön kibocsátása és az alaptőke fölemelése iránti javaslatai egyhanguan elfogadást nyertek. A 100.000 új részvény 140.000 K-ért bocsátatik egy amerikai csoport rendelkezésére.

× Standard Bank és Takarékpénztár Rt. svájci érdeklőség bevonásával alaptőkeemelésre készül. Egyidejűleg dr. Gratz Gusztáv v. b. t. t., ny. miniszter, elvállalta az intézet ügyvezető elnöki tisztét.

× Kállay Tibor lesz a Külföldi Kereskedelmi Kamarák Egyesületének elnöke. A békekötés után egymásután alakult meg az angol-magyar, amerikai-magyar kereskedelmi kamarák száma elérte a tizet, közös testületbe tömörültek, amelynek élén Pignatelli herceg állott. Ez a testület most a Magyarországon működő Allamközi Kereskedelmi Kamarák Egyesületévé alakul és élére Kállay Tibor kerül. Az új egyesületnek az a célja, hogy a magyar külkereskedelmet nemzetközi kapcsolatai révén erőteljesen támogassa és általában a külföldön a magyar érdekeket szolgálja. A Kállay Tibor elnöklése alatt működő egyesület be fog lépni a Népszövetségi Ligák Uniójába és a párisi nemzetközi kereskedelmi kamarába.

A Magyar Színház nagy sikere:

ALTONA

Fazekas Imre 4 főlvonásos drámája

Főszereplők:

P. Márkus Emilia

Bajor Gizi

Csontos Gyula

A Belvárosi Színház nagy sikere:

Fej vagy írás

Lakatos László 3 főlvonásos komédia

Főszereplők:

Titkos Ilona

Mészáros Giza

Törzs Jenő

Kertész Dezső

MŰBUTOR

ALAP. 1885

LAPIDES

RÓZSA-UTCA 72. IRODABERENDEZÉS

Állandó bútorkészítés egyszerű lakberendezésekből is

Magyar Agrár- és Járulékbank Rt. vetőmagosztálya

Budapest, V. Nádor-utca 16. — Telefon: 72-01

Sürgőnyel: Agrár Budapest

Vesz a legmagasabb napi áron tőzsero- és lucernamagot és egyéb gazdasági magvakat Mintázott ajánlatokat kér

Guttman Béla Rt

IV, Koronaherceg-utca 6

harisnya- és kötöttárak nagyáruháza

főlszámolásának

gyors befejezése érdekében eddigi árait is még

telemesen leszállította

REMA

gyors számológép a technika csodája

Kizárólagos vezérképviselő: BIRÓ ÉS ECKSTEIN

Telefon: 126-06, 46-25 V, Vörösmarty-tér 3

Az „Altona” színészei

(A Reggel munkatársától.) Hölgyeim és Uraim! A Magyar Színházban pénteken este bemutatták egy színdarabot, a címe „Altona”, Fazekas Imre fiatal író munkája. A darabról elmondották véleményüket a kritikusok: A Reggel nem száll vitába velük. De igenis megállítja egy másodpercere az olvasót, hogy figyelmeztesse: Az „Altona” briliáns előadásában három olyan színészt talál, akikhez fogható, akiknél különben így együtt évek óta nem láttunk magyar színpadon. E három név: Márkus Emiliát, Bajor Gizit és Csontos Gyulát.

Márkus Emiliáról csak ennyit: a természeti túnemény lenyűgöző erejével hat. Nem merem leírni, hogy hány éves, ugysem hinné el senki sem. Bár az ő legszenzációsabb sikere az volna, ha ezt megmondaná a publikumnak valaki. Az ember tündöklik, hova tegye, mit csináljon, szívének milyen trónusára ültesse, állítsa ezt a csodálatos asszonyt, aki szívének és hangjának töretlen ifjúságával uralkodik minden színpadon, minden szerepen. Órá (és Varsányi Irénre) gondolva, nem kell-e kétségbeesni a jelen epigonjai, hamis starjai fölött? Ki jöhet utána, aki az ő poharából ihat, aki őt elfeledtethetné valaha is. Bele kell nyugodni: Márkus Emília nem követheti a természet törvényeit, meg nem öregedhetik, neki játszania kell még, így, tovább az idők végtelenségéig...

Bajorról azt mondták Shaw „Johanna”-ja után, hogy megbukott. A „Masamód” után is. Egy ismert békebeli kritikák órákhozát magyarázta nekem a „voix blanche — ne pleure pas” törvényét, a ványadtak ható testecské predestinált sikertelenségét. Lehet, nem tudom, nem hiszem. Azonban — ennek az „Altona”-nak a második fölvonásában bejön a színpadra és ahogy ez a leány bejön, egyenesen az intézetből, ide, ebbe a tejúveggel elkerített, lampionnal színesített, karmazsinnal pirosított, piros szőnyegektől, biborselyem tapétáktól, lámpáktól és fényektől égő, részeg házba, ahogy ide lép s ahogy a lába a küszöbön a földbe gyökeredzik, ahogy a száját kitérja s

ahogy hang ki nem jó a torkán, ahogy aztán végre megszólal s ahogy csak azt a két szót ki mondja, hogy: igen és azt, hogy: nem, nahát ezt, így, itt, ugyan próbálja valaki utánaesimálni. Ilyen misztikusan, furesán, érthetetlenül, ilyen varázsos titokzatossággal, ennyi ősi, a melyben és sötétben elvesző emberi és színészi pedigrével... Bajor Gizinek nem valami különös szerepe ez a Mária ebben a darabban. De az író módot ad benne neki, hogy csicsergő-feeske száját kitérje s egy-egy szó billentyűre megszólaltassa az aruvimi erdő paradicsom-madarainak kábító orkeszterét. Varázsos és végtelen ez a színésznő, éhez, nagy szemébe rossz belenézni, mint az őrvénybe, vagy mint az éjbe, amelynek rémei ismeretlenek. Félretek és titokzatos, mint a messzi-messzi csillagok. Ki tudná, mire is született. Csak játékra, alig.

Végül Csontos. Soha így ki nem nőtt a színpadból. Beüti a fejét a szufitákba. A vénülő komédiás, akit a tejfölösszójuk elparentáltak. Nagy a hasa, mondta egy színigazgató; nagy a hasa, rikácsolta mégegyszer. Aztán nem találtak neki szerepet, nem játszott. Kellémelenségek jelentek meg róla a lapokban. A kislánya beteg lett, attól külön megőrült. A végén már ott tartott, hogy elhatározta: olcsó vidékre gazdálkodni, itthagyni az egészet. Ebben a szerepében sem bízott. Nem is indult úgy el — az első szavakkal legalább —, hogy történik vele valami. De amikor ez a degradált tengerész, aki szerelmes az uniformisába, mint egy drága és elérhetetlen nőbe, a tengerről, a hajójáról, Labradorról és a szolgálatról beszél a kadettekkel s a szemében a tébolynak és a márnak emésztő lángja ölkezo kigyul, ahogy a tengert, a hajót, a zászlókat és az uniformistát — az életét megszakadva, a fájdalommal fölolvadva megsiratja, lehetetlen arranem gondolni, hogy egy kiesit a saját bajját is panaszozza, sirja, játsza, éli, Csontos Gyulát, a degradált színészt, akit, ino, csak hajóra kellett ültetni, hogy megnyerje a trafalgari ütökzetet. Már pedig ezt az ütökzetet három évi kintlóság, vivódás, szegény és nyugtalanság árán megnyerte. Egyed Zoltán.

„Adjátok vissza Bárczy István Budapestjét”

Sándor Pál: Becsületes emberek helyébe rablókat, gyilkosokat ültetett a kurzus — Rassay: Föl fogjuk tární a kormánynek a fajvédőkkel való szövetekezését — Szabadelvi gyűlés a Liget-Clubban

(A Reggel tudósítójától.) A Thököly-uti Liget-Club vasárnap délelőtt általános taggyűlést tartott. Márkus Jenő dr. elnöki megnyitójában azt a javaslatot terjesztette elő: mondja ki a gyűlés, hogy a Fővárosi Szabadelvi Párt-hoz csatlakoznak. Soltész József kifejté, hogy a szabadelvi párt programja, ez: „Adjátok vissza Bárczy István Budapestjét!” Mózes János és Frommer Ferenc után Tolnay Kornél a Máv. nyugalmazott elnökgazgatója, az egységes polgári front szürkességét hangoztatja. Együttműködésre szólít föl mindenkit, aki az „egyenlőség, testvériség, szabadság” jelszavát vallja. De nem kíván együttműködni azokkal, akik osztályharcot hirdetnek és — mivel ilyenek is vannak — nem hiszi, hogy az egységet teljessé lehet tenni. Ezután Sándor Pál emelkedik szólásra:

— Amióta a világ fönáll, a konzervativizmus mindig küzdött a liberalizmussal, a világosság mindig harcolt a sötétséggel. Magyarország fön sem tudott volna állani ezer éven át, ha nem hatotta volna át a szabad-

elivőség. Magyarország mindig, a legnagyobb királyai alatt is, liberális volt. Ma pedig Magyarország Európa legkonzervatívabb állama, valóságban sziget a konzervativizmusnak.

A polgárság gyöngé és gyáva. Az összeomlás után is az volt a baj, hogy a polgárság megijedt néhány éretlen fickótól.

Ezek ott voltak mindenütt: Tisza István idejében Tiscapártiak voltak, aztán oktobristák, majd kommunisták, végül a fehér terror mezejére nyargaltak át. Porhintés folyik ma az egész vonalon, a polgárság pedig ma is gyáva és türi, hogy port hintsenek a szemébe. A kommunizmus alatt egy halasi földműves, akitől megkérdezte, meddig fog tartani a kommunizmus, ezt felelte: „a fején táncolhat az ember egy ideig, de nem sokáig”. Ezt mondhatjuk most a jobb- és baloldali szélsőségeknek egyaránt. Meg kell szüntetni a föld omnipotenciáját a városi lakosság fölött. A legerősebb harcot folytassuk az ellen a rut rendszer ellen, amely az embert rab-szolgává alacsonyítja. Becsületes embereket küldöztek az állásokból és helyükbe illyéket: rablókat, gyilkosokat ültetett a kurzus. Pusztuljon a helyről ez a rendszer!

Rassay Károly a következő szónok, aki beszédeben ezeket mondotta:

— Annyi keserűség, nyomorúság s szenvedés után könnyű lett volna a Szabadelvi Pártnak, ha a legerősebb ellen-zéki hangot megütve kereste volna a népszerűséget. Vannak, akik ezt az utat választották. Am nehezebb félkelteni a polgárság önértetét és elindulni a büles mérséklet ntján. En ezt hirdetem már a párt megalakulá-sakor, egy hónappal ezelőtt, amikor még görögtűzzel világítottak meg azok, akik ma sárral dobálnak. Nem a hasonló gondolkodásnak ellen akarjuk kijátszani ezt a programot. Eket együttes, testvéri munkára hívjuk föl. De ne hozzanak közénk forradalmi reminszcenciákat — sem forradalmi, sem felekezeti pártot nem akarunk

csindlni —, felejtsek el egyéni dolgukat a köz érdeké-ben. Le kell rombolnunk a gyűlölet várdt, vissza kell adni a városházát eredeti, nemes hivatásának. Ez a mai rendszer — a dolgok és a logika törvényei szerint — meg fog bukni és nekünk a szabadelvi polgárságot egy összefogó eszmébe tömörítve, meg kell keresnünk, azt a tösgyökeres, erős fundamentumot, amely minden metro-polisnak alapja. A kormány ígéretet tett a Wolff-féle választások sérelmeinek reparálására, ez az ígért azon-ban elfolyik, mint a futó víz. A kormánynak új ház-szabály kellett az obstrukció ellen és most mégis azzal érvet ebben a kérdésben, hogy ígéretét azért nem vált-hatja be, mert a Wolff-párt obstrukcióval fenyegetődzik.

A legközvetlenebb politikai kampányban föl fogjuk tární a kormánynek a favédőkkel való szövetekezését és a kormányt felelősségre fogjuk vonni.

En pár nappal ezelőtt jelentettem ki, hogy a legerősebb harcot kezdem a kormány ellen és most kicsinyes párt-taktikai szempontokból mégis megkísérlök, hogy cegem és híveimet diszkreditáljak.

Lipták Pál hangsúlyozza, hogy a kiszélesi-tett választójog által szerzett hatalmat a kis-emberek érdekében kell fölhasználni. Ezzel a gyűlés véget ért.

Az ötös tanács újabb értekez-leten foglalkozik a Károlyi-féle vagyonekobzási pörrel

Franciaország és a kisántánt diplomáciai közbelépést sürget, az angol és olasz megbízott a közbelépést ellenzi

Páris, január 18.

(A Reggel kiküldött tudósítójának távirata.) Az ötös tanács Bartou elnökelete alatt bizalmas megbeszélés keretében most foglalkozott azzal a válasszal, amelyet a magyar kormány adott a hatalmak figyelmeztetésére s amely szerint a békeszerződés értelmében a Károlyi-vagyon elkobzása Károlyi Mihály háborualatti politikai működése miatt nem lehetséges. A magyar kormány, amint ismeretes, azt válaszolta, hogy a bírói eljárásra nem gyakorolhat befolyást.

Az ötös tanács bizalmas megbeszélése, amely ezzel a válasszal foglalkozott, nem volt kötelező jellegű s csak azt a célt szolgálta, hogy a kiküldötték álláspontjukat ismertessék. A megbeszélésen az angol és olasz delegátus arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kérdés nem aktuális s annak érdemi tárgyalása annál kevésbé volna célszerű, mert

a maguk részéről ebben az ügyben a ma-gyar kormányt főként megkeresni nem kívánják.

A francia és a kisántánt delegátusai éppen el-lenkezőleg, úgy itélték meg a helyzetet, hogy a trianoni békeszerződés 76. pontjának megsér-tése forog fön, mért is diplomáciai közbelé-pésre van szükség. Mivel teljesen ellentétes volt a delegátusok véleménye, egyelőre a kér-dést tovább nem fejtegették, hanem

elhatározták, hogy egy későbbi időpont-ban, január végén vagy február elején visszatérnek az ügyre és pedig rendes érte-kezelés keretében.

A tényállás most már az, hogy mindkét álláspontnál egyforma számú szavazatról lévén szó, az elnök döntésétől fog függni, hogy az ötös tanács milyen határozatot hoz. Az elnök, — bár francia — és így logikus lenne, hogy a francia megbízott álláspontját tegye magáévá — azonban annyira önálló hatáskörrel rendel-kezik, hogy szavazatát saját egyéni belátása szerint veheti a serpenyőbe. Bartou, aki nem a Herriot-kormány exponense, ezidő szerint teljesen elzárkózik minden olyan nyilatkozat-tól vagy ténykedéstől, amely a legkisebb fényt is derítene föl fogására és így még az sem ku-tatható ki, hogy a Károlyi-ügygel pontosan mikor fog foglalkozni az ötös tanács.

Dugovich Victor.

SZAKORVOSI rendelés
vör- és nemibetegek részére.
EZÜST SALVARSAN OLTÁS

Rendelés egész nap. Rákóczi-ut 32. I. em. 1. Rökussal szemben

EZÜSTÁRUK!
Alkalmi ajándékok, dísz tárgyak és
evészközök dus választékban, gyári árban
Schleifer ezüstárugyár Budapest VII.
Kazinczy-utca 14

Zeneművek részletfizetésére!

Beethoven összes zongora-szonátái ..... K 143.000
Mozart összes zongora-szonátái ..... K 110.000
Beethoven összes szimfóniái (két kötet) ..... K 176.000
Beethoven összes hegedű-zongoraszonátái ..... K 132.000
Mozart összes hegedű-zon-

goraszonátái ..... K 132.000
Tschaiowsky-Paethetik szimf. (4 kézre) ..... K 44.000
WAGNER ÖSSZES MŰVEI:
Rienzi ..... K 66.000
Bolygó hollandi ..... K 66.000
Tannhäuser ..... K 66.000
Lohengrin ..... K 88.000

Tristan és Isolda ..... K 88.000
Mesterdalnokok ..... K 110.000
Rajna kincse ..... K 88.000
Walkür ..... K 88.000
Siegfried ..... K 110.000
Istenek alkonya ..... K 132.000
Parsifal ..... K 66.000
Wagner összes művei együtt ..... K 900.000

Bizet: Carmen ..... K 55.000
Offenbach: Hoffmann meséi ..... K 66.000
Beethoven összes zongoratriói ..... K 220.000
Mozart össz.zongoratriói ..... K 132.000
Tschaiowsky-zongoratrió ..... K 66.000
Mozart vonósnygyesei ..... K 132.000
Schubert összes dalai kötetenk. ..... K 88.000
Schumann " " " " ..... K 66.000
Mendelssohn " " " " ..... K 66.000

Továbbá Brahms, Grieg, Beethoven, Kodály összes dalai, valamint az összes klasszikus zongora, hegedű, cselló, kamaraművek, szöveges operák, partitúrák stb. a legolcsóbb készpénzárban kedvezmes részletfizetésre is kaphatók.
Kohn Béla zenemű- és könyvkereskedés
Budapest VII, Erzsébet-körút 50. szám (a Royal-szállóval szemben)

SZÍNHÁZ

Ami az Intim Pistából kimaradt

Mondja, kedves Intim Pista,

Látta az „Altona“-t?

— Láttam.

— Na és?

— Egy hölgy a premiére előtt azt mondta, nekem: Most végre meg fogom látni azt a helyet, ahol férjeink ifjuságukat eltöltötték.

— És maga mit felelt neki?

— Hogy ez a darab sikere.

— Ugy érti, ugye, hogy kasszasikere. Mert — bámulatos —, de a kritikusok ezuttal a mérés témában még a szerző fiatalságát sem voltak hajlandók enyhítő körülménynek akceptálni. És prúdek voltak és szigorúak, mint egy kenetteljes mormon főpap és megátkozták a hetek óta félőrült Fazekas Imrét, aki szegény, őszintén és forró szívvel megírta „Altona“-t, úgy, ahogy látta és érezte. Ezzel szemben a darab, úgy látszik, igenis érdekli a publikumot, a szombati, második — rokon- és barátmentes — előadáson, csak úgy, mint a premiéren, vastapsot kaptak a szerző és szereplők — akikről egyébként más helyen szólók néhány szót, itt csak Gombaszögi Elláról akarom megállapítani, hogy II. fölvonásbeli nyiltszíni tapsát megérdemelte. Az Unió kevés érdeme közül az egyik, hogy ezt a briliáns fiatal kómikát évekig tartó hervadásából egy-két nekivaló szereppel életre loasztta. Örömmel írom ide Simon Maresa nevét is, aki legjobb kolozsvári formáját találta meg a neki évek óta idegen pesti színpad dzsungelében. Jó volt Tarnay, nem volt jó Vágó és aranyos a négy kadé, Abonyi, Abel, Palásthy, Tapolczai.

— No és a Lakatos-darab?

— Ha a pesti publikum a harmadik fölvonás végén nem rohan a ruhatárba, hanem bent marad a nézőtéren tapsolni, akkor a szerző nyugodtan alhatik. Már pedig Lakatost a premiéren hatszor hívták ki a harmadik fölvonás után. A második után pedig tizenegyszer. A darab színészi attrakciója Giza, Mészáros Giza. A színházigazgatók fantáziátlansága, mert mind úgy fulkos a siker után, mint megriadt tőzseügynökök a kulisszában, hogy nem iratnak e nagyszerű asszony számára darabot, szerepet. A legfőbb találat a színjátszó talentum, az egész mesterség a kisujjában és sugárzó értelem mindennek és mindenkinek fölött. Titkos remek vörös parókáján kívül, lábait, kezét, szemét s néhány babonás reflex-mozdulatát ajándékozta a darabnak, Törzs diszkrét eleganciáját és nagyon komolyan figyelmetlen a színházat és publikumot Rubinyi és Gárdonyi neveire.

— Na és a Vig?

— Csak bécsi vagy eljövendő vonatkozásban tudok róla jót mondani. A „Déliab“ ugyanis, úgy, ahogy megjósoltam — délibáb csupán, egy jóleső szilüetlet látok még magam előtt, akit a multkor elfelejtettem megemlíteni, a kis Székely Lujzát. Az „Ezüstlakodalom“ premierje egyébként szombaton, a bécsi vonatkozás pedig: a bécsi — „Antónia“. Az első próba szerdán délelőtt volt. Fedák a Cadillac-kocsiján hajtatott a Raimund-Theater elé. Hosszu, amerikai opossum-bundájába burkolva, besietett a színpadra, ahol a személyzet élén dr. Beer Rudolf fogadta és bemutatta a partnereket. Hans Laknert — Kovácsy Béla személyesítőjét, Ehmannit, aki Fancsy Vincét fogja játszani és a többiek mind. A németek csodálkozva nédték, figyelték Fedákot, akinek már a harmadik mondatánál fölhangzott a nevetés. Fedák eleinte nem értette, azt hitte, kinevetik, amire megszólalt Vajda, a darab vendégrendezője: nincs baj, Zsazsa, nevetnek már...

— Örösi!

— Az „Antónia“ szövege, miliője, dalai egyébként a bécsi előadásban pontosan ugyanazok, mint a pestiben. Sőt a díszletek is Málnai Béla tervei szerint készülnek és Vajda László rendezése is hű mása a budapesti előadásnak. Csupán egy mondat változott meg: A második fölvonásban ugyanis kérdezi Virágyi Maresa: — Hát érti ezt a kapitány? Amire Antónia felel: — Ugy beszél ez magyarul, mint Mórca Zsigmond.

Ez a bécsi előadásban így lesz:

MARCSA: Versteht Euch denn der Kapitän?

Ezüst evőkészletek

nászajándékok, briliáns ékszerek, gyöngyösek olcsón vásárolhatók SCHMELZER BÉNYÓ-nél, V. ker., Károly-körút 28 (Központi városház főkapunál).

ANTONIA: Mein Kind, der kann ungarisch, wie der Franz Molnár.

— Römök.

— Visszatérve Pestre, Fedák — da legst du nieder — újból operettet fog játszani. Mégpedig az Uniónál a „Sybill“-t. Előttem állapodott meg erre vonatkozólag vasárnap délelőtt Fedák nevében Marton Sándor Faludi Jenővel. Nem igaz viszont, hogy Somlay az Unióhoz szerződik. Somlay változatlanul Bárdosé és anyagi okokból nem szokta elhagyni a zászlót. Egy rossz szóért már inkább. Még egy negatívum: Zerkovitz nem lesz igazgató a Blaha Lujza-Színházban, megmarad azonban szerzőnek. Egy bizonyos: Huberrel nem fog többé szereltni. Se villanyt — se muzsikát.

— És mi lesz a Buttykay-darabban?

— Mi legyen? Jön az is. A két darab valószínűleg fölvaltra fog menni, ami — szavamra mondom — nem rossz ötlet! A Magyarban az „en vogue“-ban levő olasz Pirandello első darabját mutatják be, „Az asszony, az állat és az erény“ címűt. Egy kereskedelmi hajó vad kapitányáról szól a rendkívül merész és szóképző darab, egy kapitányról, aki dacára annak, hogy féltékeny csak egyszer látja a feleségét, tudni sem akar róla, mert szívéhez közelebb áll egy másik hölgy, akitől hat gyerkeke is van már. Hogy a feleségével szóba se kelljen állnia, ahogy megérkezik féltékeny a tengerről, a legkisebb dolgok miatt a legnagyobb murit csinálja s aztán magára zárja az ajtót. Végül is a szegény asszony bajba kerül. A kisfiának a latin tanárával, aki egy szent ember. Már második hónapja van bajban, amikor megjön a férfi, a bösz kapitány, akinek a latintanár a patikus bátyjával egy varázsszert készített, amitől majd újból észreveszi a feleségét. Az asszony belesüti egy tortába a varázsszert, a férj eszik belőle, de vacsora után azonnal valami hibát talál, ordít, kirugja a széket maga alól s lefekszik aludni. Az asszony az eredményre türelmetlenül kíváncsi tanártól azszal bucsuzik, hogy ha valami történik, virágcserepet tesz az ablakba. Reggel jön a tanár — nincs virágcserep. A kapitány elmondja neki, hogy az éjjel álmában meg volt gyulladva s az öreg, 60 éves cselédet kellett behívnia, hogy segítsen az oltásban. A latintanár kétségbeesik, — de jön a feleség és egymásután öt virágcserepet tesz az ablakba. A férj a cseléd után őt is behívta oltani.

— Huh, a kutyafejét!

— A ravasz nő szerepre a város legravaszabb nőjét, Somogyi Nusit rakkoltatják be a Blaha Lujza-Színházban. Azt hiszem, ez pletykának is elég. Mi? Tanítsa magát a Haskell három hétig revüzni...

* A „Walkür“ reprise. Márkus László, aki rövid egy év leforgása alatt a „Farsangi lakodalom“, „Thais“ és „Parsifal“ színrehozatala által szerzett nagy sikereket az Operaháznak, most a „Walkür“ átrendezésénél újabb jelentős művészi eseményt vitt az Opera életébe. Márkus a cselekvény tüzözes vizsgálata által a színpadi képeket, gesztusokat a zenei motívumoknak megfelelően transzporálja és ezáltal rekonstruálja a wagneri összművészetet. Az I. fölvonásba emberi melegséget, az istenek jeleneteibe pátoszát visz s így a történet valószínűségét fokozza.

* A Fővárosi Operettszínház jövő heti műsorát is kizárólag „A nótás kapitány“ tölti be. Minden nap adják Farkas Imre páratlan sikerű operettjét a premier nagyszerű szereposztásában.

* Zeneművek részletfizetésre a legolcsóbb készpénzben, kedvező feltételek mellett kaphatók Kohn Béla zeneműkereskedésben, Erzsébet-körút 50. Bővebbet lapunk mai számában levő hirdetése.

Perzsaszőnyeg

és egyéb mindenfajta szőnyegek

különös

jutányosan

Remek összekötők már... 1,350.000

Nyírott ebédülőszőnyeg már 1,450.000

Szőnyegek kis hibákkal igen olcsón

Schillinger Béla Budapest VI. Teréz-körút 15. szám. - Alapítva: 1907

* Vasárnap! Hármónikus főpróba. Stravinskij Igor tánecsztíve, „A tűzmadár“, kerül a hetedik hangverseny bemutatására. Stravinskij 45. évében jár, tehát körülbelül egyidős Bartókkal és Kodályval, akik mellett a modern európai népi zene legprezigiósabb képviselői, azonban mindhármuk egyénisége ma már az új művészet köztől kiváló, más-más kristályos alakot öltött. A faji sajátosságokat mélyebben megőrző és ezeket nemes formákká emelő magyar művészek közül Kodály vallásos, klasszikus tisztaságú pályája mindenestre messzebb jár az orosz szerzőtől. „A tűzmadár“ Stravinskij régebbi művei közé tartozik, a helyenként letompított gyönyörű szövésű orkeszterszínnek még beleveggyül egy-egy ékedanszen lila Debussy-foszlány, de Keszeci királyi palota táncos már a regenerálódó, konvenciótól, álszentségmúszól ment, ősrítmusu, belátálatlan perspektívák fölött nralkodó virtuóz mutatója be. Stravinskij természeti erőket lódit utnak ellenállhatatlan vehemenciával, szemben a franciák gondosan örvölt üveggházi palántáival; etikája amazokéval ellentétben: életigenlés. A tetszéssel fogadott mű előadásáért dícséret illeti Rékai karnagyot és a zenekart. Bemutatják még Bodon Pál „Rondo Capriccioso“-ját, tehetséges magyar szerző izlése, de egyik jelentéktelenebb művét. A hangverseny szölistája, Eisenberger Szeregin zongoraművész, aki Mozart e-moll versenyét fölünyes technikával, magasrendű ritmussal adta elő, azonban lágy lyrismus a témák exact vonalrajzát elmosódó színekbe fojtotta. (F. M.)

* „Fej vagy írás“. Lakatos Lászlónak rendkívüli érdekességű, ragyogó ötletekben gazdag, vidám komédiája ma, hétfőn, szerdán, pénteken, vasárnap és jövő hétfőn van műsorra tűzve, mindenkor Titkos Honkával, Mészáros Gizával, Hahné Arankával, Törzsessel, Kertészszel, Rubinyival és Gárdonyival a főszerepekben. A hét többi napján a rendkívüli népszerű „Ki babája vagyok én“ kerül színpadra Titkos Honkával, Tóth Bókával, Kertészszel, Tarnayval a főszerepekben. Vasárnap délután Szenes Béla vigjátéka, „Az olasz asszony“ van műsorra tűzve; mérsékelt helyárak.

* Nézze meg a hirdetőoszlopokon a Városi Színház helyárait.

* Egész Páris éjjeli életét lázba ejtették Leger és Lia, a püpos táncospár, akik január havában a Tabarinban vendég szerepelenek óriási sikerrel.

* „Altona“. A Magyar Színház e heti műsorát természetesen a színház döntő sikere, Fazekas Imre szenzációs drámája, az „Altona“ dominálja, amelyet a bemutatás közönsége fanatikus tetszéssel ünnepelt. P. Márkus Emil, Bajor Gizi, Csontos Gyula ragyogó triász, Gombaszögi Ella, Simon Maresa, Tarnay, Vágó, Réthey, Abonyi együttese a legnagyobb színészi szenzáció. Hétfőn, szerdán, pénteken, vasárnap és jövő hétfőn van műsor az „Altona“, míg kedden, esütörtökön és szombaton a színház nagy vigjátékai, Drégely és Liptai „Vörös ember“-e kerül színpadra.

* „A cigány“, Rózsahegy Kálmán és Molnár Arankával, pénteken este a Városi Színházban.

* Az 5 Kreml, a világhírű Ikária-játékosok először mutatkoznak Be Budapest a Tabarinban.

* A Városi Színház hetének eseménye az „Ezüstlakodalom“. Paul Géraldy világhírű színművének szombati bemutatása lesz. Az újdonságban nagyszerű szerepekhez jutottak: Varsányi Irén, Gombaszögi Frida, Gaál Franciska, Kürti József (első fellépése), Dénes György, Kende Paula, Sitkey Irén, Székely Lujza és Földényi László. A premierig a színház két legutóbbi sikere, a „Déliab“ és a „Tükörfolyó“ váltakoznak.

* Két új név: Leger és Lia, a püpos táncospár, akik idáig Páris szenzációi voltak és 5 Kreml, a világhírű ikariaiak a Tabarinban.

* Sebastyén György vezényletével szerdán este „Pillangókisasszony“ kerül színpadra a Városi Színházban. A hamburgi operaház kiváló dirigensének vendég szerepeleése iránt óriási az érdeklődés.

* 92-99: „Marica grófnő“. 92-99-ik előadása lesz a héten a Király-színházban Kálmán Imre veretlen világsikerének, a „Marica grófnő“-nek. Valamennyi előadásban továbbra is a ragyogó premiere-együttes vesz részt: Labass Juli, Vaaly Ilona, Pálmay Ilka, Kiss Ferenc, Rakai, Latabár, Szirmai.

* „Postás Katica“-hét lesz a Blaha Lujza-Színházban ezen a héten is. Minden este a páratlanul népszerű Zerkovitz-Harmath-operett megy, mely első jubileumán tul is több százakat csinál. Vasárnap délután a páratlanul ötletes „Fügefalelvél“.

* „Tul a nagy Krivánon“ legközelebbi előadása ma, hétfőn este lesz a Városi Színházban. Farkas Imre dalmás operettjének főszerepeit a nagyszerű repliz szereplői: Kolbay Ildikó, Lakatos Ilonka, Szőlősi Piroksa, Tamás Benő, Galetta, Cselényi és Freczkövy játsszák.

* Kedden, esütörtökön, szombaton „Krizantém“, Alpár Gittával, a Városi Színházban.

RENAISSANCE SZÍNHÁZ

HÉTFŐ
KEDD
SZERDA
CSÜTÖRTÖK
SZOMBAT
VASÁRNAP

A

WATERLOOI CSATA

PÉNTEK

SZERETNI... (AIMER)

VASÁRNAP DELUTÁN
MÉRSEKELT HELYÁRAKKAL

CSÓKOLJON MEG!

A moszkvai vagabondok

Nézelődés egy orfeumi előadáson

— Irta: Krúdy Gyula —

... Tehát megint az Orfeumba járunk, mint akár abban az időben, amikor Pest (és benne mi) ifjak és aranyásók voltunk: az aszfaltból akarunk aranyat kiásni és az ifjuságunkat minden este kockára tettük a lepkeszárnyu szoknyáért... Megint ott ülünk az orfeumi erkélyen, hogy sorról-sorra figyelmes szemlélődés alá vegyük a tengerhabból való, meztelen női vállakat, amelyekről azt hittük valaha, hogy az öreg Somossyval és cirkuszgizagatói frakkjával végleg eltűntek a horizontról. Ismét kápráztatják a tiszta látásunkat a női fülek-ből elinduló ragyogások, valamint eleven és megkövült gyöngysorokat veszünk észre a nézőtérben, amely gyöngyszemek: kello számbavételéhez rövid volna ez az egész hátralevő élet. A levegőben a kacséberkosár illata ölelkezik ama virágillatokkal, amelyek már megtalálták az utat a sokáig elzárt határokon át nyugat felől. Láthatni megint régi szabóságok divatlapjairól való frakkos urakat delnők oldalán. Édesdeden szólal meg a csengő az ezeregyéjszákából való színpadi függöny mögött. Ah, jön Isztomina!...

*

... Mintha nem is lett volna sohasem háború: az orfeum az ekvilibristák örök ruganyosságával ugrott talpra, amikor a nézők szívéből muladozni kezdett a halálos megfeszültség. Lábujjhegyen jön elő tarlatán-szoknyácskájában a spitz-táncosnő, nagyapós frakkjában a bohóc és a gyönyörűség kóklerek valamennyien együtt vannak, hogy igyekezzenek velünk elfelejtetni az elmúlt évek szomorúságát. A műsort olyan finom papirosra nyomtatják, mintha manapság is emlékezetes ajánlással szívnák azt a nőket, akik majd elrakosgatják őt a régi bajuszkék mellé. A zenekarban a nagydobos éppen úgy zsonglirozik dobverővel, mint hajdanában, amikor még Ferencz József uralkodott Magyarországon. És az a kopasz karnagy ott pulpitusán vajjon nem a Télikertből való, ahová szívdobogva léptünk be diákosan szűk szmokingunkban?

*

... Fölcsendül az a felejtethetlen zene, amelyet az orfeumi zenekarok akkor szoktak produkálni, amikor a nézőtérnek helyet foglal az a fiatalember, aki halálosan és reménytelenül szerelmes a trapéz-művésznőbe... Visongva jön ki a kómika, mintha 1914 januári műsorából jönne. Városligeti léptekkel a kómikus, mintha ez estén is, mint annyi régi békebeli estén, hirtelen rendelne Árpádnak, a nagybajszu jákerosnak, mielőtt cájglájával a Stefánia-utra befordulna. Sétálni illik a Ligetben, amikor langyosodni kezd az esti szellő. Ilyenkor jutnak eszébe a járókelőknek, hogy a boldogtalan szerelmért tüstént föl kell akasztania magát egy alkalmas faágra, vagy pedig Ósbudavárába kell rohanni, hogy Friedmann szakállán elnevelhesse magát a szegény pesti ifju... Árpád éppen olyan halkán füttyent lovainak, mint ahogy azt udvari kocsisoktól tanulta, akik őfelségét fuvarozták a stációról és szárazan, mint a hivatalos papiros,

egykedvűen, mint az örökkévalóság álldogál az utkeresztelkedésnél a pesti konstábler. Hogy hívják őt? Tán Szabó XXV. János... A Liget gyermeke csak onnan emlékszik rá, hogy razzán már fölköltötte őt a padon... És az elfátyolozott messziségről idáig hallatszik a katonabanda indulója a Wampetiesből. Könyves béke, andalgó művészet, szívtámogatás és régi szép nők ujjai begyének halk cirógatása a járatt homlokon: ez a kis szindarab, amelyet Orfeumban játszanak. És vannak olyan szemek ez estéken, amelyek már emlékeztetnek sem ismerik a meghatottság vizeit, amely szemek e messzi szép időkből visszhangzó dalokon, bakkecske-korunkból való ugra-bugrákon, eltevédt csikó-korunkbeli kancarugásokon ismét megtalálják a szív kellős-közepéről jövő könyvek forrásait. A kis szindarab szerzője: Egged.

*

És énekelnek a moszkvai vagabondok, ahogyan az az orosz alyauristen énekelni tanította őket, amikor a Kreml harangjai még az ő tiszteletére szólaltak meg. Táncolnak, mintha a népmesékből jöttek volna elő táncolva, dalolva, figurázva, színesen, mint a vető-kártyából való képcsékek és oly fogékonyan, megérthetően, mint azok a gyermekkori emlékek, ahogyan a régi cári Oroszországot magunkban elképzeltük. Moszkvai vagabondok! Amint a színpadra lépnek, érezni annak a nagy nemzetközi Európának a nevetető művészetét, amely művészetre örökemberi groteskségénél fogva a világ minden tájékán mosolyogva görbülnek az egészségesek és betegek arculatai. — „Igy éltem akkor Odesszában.“

FENYVES DEZSÓ RT

Gyapjuszövetosztály:

Divatesikós és kockás gabardin	48.000
Gyapju trikókelmekülönlegesség	55.500
Gyapjukazán, minden színben	74.000
Kitünő használati öltönykelmék	85.000
Tiszta gyapju öltönykelmék	115.600
Eredeti angol öltönykelmék	157.250
Raglánkelmék, tiszta gyapju	160.000
Kombinált öltönykellékesomag	185.000

(tartalmaz egy öltönyhöz szükséges héléanyagokat)

Kötöttáruosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Női harisnyák, minden színben	9.250
Kitünő női harisnyák <small>dupla talp- éssarekkel</small>	23.000
Fátyol női harisnyák	37.000
Férfizoknik, tartós minőség	8.000
Flór férfizokni, kitünő minőség	23.000
Téli trikóing, férfi vagy női	70.300
Gyermekszvetter, téli	51.800
Férfi trikókeztü, bélelt	33.300
Női gyapjuszemper, minden színben	67.500
Női kötöttkabát, gyapju	242.000

Legújabb szabású kötött kabátokban és mellényekben dus választék

Konfekciósosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Kitünő női télikabát	593.000
Gyönyörű velour női kabát	900.000
Divatkokás és csikos aljak	89.700
Velouraljak, <small>tiszta gyapju, legújabb csikkal</small>	194.250
Selyemtrikózsemp, minden színben	165.500
Opál-bluzok, legújabb fazon	139.600
Divatos női filzkalap, minden színben	89.000

10.000 mtr divatflanell	
3.000 „ selyembatiszt	
7.000 „ ingzefir	
1.000 „ fehér függönykelme	
30.000 „ delén és kreton	

a legszebb mintákkal kitünő minőségek

Egységára méterenként

16.500

Vászonosztály:

Fenyves mosott vászon és siffon	17.000
Bórerős angin	21.000
Kitünő alsónadrágekopper	29.600
Batisztsiffon, 83 cm széles	24.980
Batisztsiffon, 130 cm széles	38.850
Lepedővászon, 150 cm széles	45.350
Paplanlepedővászon, 180 cm széles	53.650
Vászontörülköző	19.450
Flanell portörölő	16.650
Pohártörölő	17.580
Színes kávékészlet, 6 személyes	155.400
Étkezőkészlet, <small>damaszt, 6 személyes</small>	247.900

Selyemosztály:

Csikos selyem, <small>ujdonosság, béli szín- ben, 80 cm széles</small>	59.200
Tiszta selyem, <small>85 cm széles, min- den színárnyalatban</small>	74.000
Liberty-selyem ruhára, minden színben	86.950
Crepe de Chine, <small>nehéz minőségű</small>	133.200
Selyem-marocain, <small>legdivatosabb minták</small>	133.200

Estélyi ruhaselymekben órlás választék

Női fehérneműosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Női nappali ing, azsurral	36.000
Női nadrág, azsurral	36.000
Női hálóing, azsurral	86.000
Ing és nadrág <small>batisztkészlet, hímézve</small>	110.200
Batiszt szoknyakombiné, <small>kézi azsurral</small>	98.980
Vászon párnahuzat	71.830
Vászon paplanhuzat	196.100
Színes paplan, jó minőségű	316.000

Különleges kelengyefehérneműekben nagy választék

Férfifehérneműosztály:

(Csak Calvin-téri áruházunkban)

Színes nappali ing, <small>két külön gal- lérral</small>	74.000
Flanell sport férfing <small>két gallérral</small>	85.000
Pikémellü ing, fehér	107.300
Kitünő hosszú hálóing	103.600
Hosszu alsónadrág, köpperből	68.450
Rövid alsónadrág, kitünő minőség	43.480
Férfi zsebkendő	6.650
Pyjama öltönyök, nagy választékban	214.600

Férfifehérneműek mérték után is készülnek

2, 2 1/2, 3 és 4 méteres

maradékrok

tekintet nélkül a minőségre, rendkívül jutányos áron

Mintákat

kívánságra készséggel küldünk

MOZI

Ifjabb Intim a moziban

Maga ne tudná, Intim Iván

ki az az olasz filmszínész, akitnek... Angelo Ferrari a neve és a Corvin-Színháznál játszik.

a kérdéscsoportokról. Tessék a címek, szövegek magyarságára több gondot fordítani!

Megelevenedett Jack London beszélő kutyája!

Jonathan Swift, minden korok társadalmi életének tökéletes és utóérthető szatirikusa, az örökéletű nagy angol író hősét: Gullivert harmadik és utolsó utján a lovak társadalmába vezeti.

Jack London „Az éneklő kutya” című regényében a főszerepet juttatja a nemes állatnak és el kell ismernünk, hogy ez a szerep teljes-séggel megilleti a regényhős kutyát.

Mi magunk is ezerszer szomatani lehetünk a kutyák okosságának, cselekvőképességének és ebből sarjadó, bámulatbaejtő cselekedeteiknek.

Ki a legszebb francia filmszínész? A legszebb francia filmszínész?

Arlotte Marchal — a legszebb francia színész, akitnek minden egyes fellépése szenzáció erejével hat Párisban is.

Az irodalmi film és a tökéletes mozielőadás

A film irodalmi hivatásáról sokat írtak és beszéltek már, de meggyőzőbb érv nem akadt még azok számára, akik a mozgókép művészetét valóban művészetnek és irodalomnak tekintik.

De mi volt ennek a nagyszerű regénynek színpadi alakja ahhoz képest, amit a film korlátlan lehetőségei nyulának számára?

és a szövi erejű Azsia gyermekei közt a nemzetközi érintkezés leple alatt folyik, még a regényben is meggyőzőbb képet ölt a filmen.

Buja, japán műlő és egy csodaszép film

A nézőtérén a premierek forró, várakozással teljes hangulata. Ahogy a függöny föl-emelkedik, a közönség sorain a meglepetés moraja fut végig.

Egy daljáték, amely zenében és előadásban egyaránt a művészi élmény erejével hat.

Már tudomásunkban monumentális és bámulatbaejtő munka. Méltó a regényhez, amely viszont — mindenben méltó világhírre.

A művészi keret és beállítás, amelyben a film bemutatásra került, szép dicsérete az Omnia igazgatóságának.

Marcel Prevost "FÉLSZÜZEK" A legszebb francia filmek sorozatából ROYAL-APOLLÓ Január 23

Mi lesz a Corvin-Színház legközelebbi műsora

BUSTER KEATON A TŐZSDÉN

NE LEGY FELTÉKENY (VIOLA DANA)

tója egyike volt az ideai filmszezón leggyőzhetősen szenzációjának.

A francia baba: Medgyaszay Vilma és Mae Murray

A rokokó-kor finoman szentimentális romantizmusát kapja keretül Mae Murray, a pikáns szépségű és csodálatos izléssel öltözködő filmprimadonna legújabb, nagyhatású és világsiker aratott szerepében.

„A francia baba” — Orion-film és a Corvin Színházban kerül bemutatásra. A filmen Mae Murray a francia baba, de a Corvin színpadán — Medgyaszay Vilma eleveníti meg énekekkel a felejthetetlen művésznő alakját.

Ugyanennek a műsornak keretében fut még a Corvin-Színházban a „Pál-utcai fiúk” filmregénye is.

A Budapesten időző Manfred Noa nyilatkozik új filmjéről

Pár nap óta érdekes vendége van a magyar fővárosnak: Budapesten tartózkodik Manfred Noa, a német filmgyártás egyik előkelő reprezentánsa.

— Eppen úgy, mint a színpadi irodalom, a filmirodalom is válságba került. A közönséget már nem elégítik ki a kitaposott utakon járó filmek; elvesztette varázsát a társadalmi dráma, filmszámű, sőt mondhatnánk: a burleszk is.

Legutóbb rendezett két filmet, — a „Héléna” és a „Trója pusztulása” című film-époszok új utakon járnak! A mitológikus háttérrel rendelkező film-époszok ugyanis egyrészt a 2-3000 esztendő múltját varázsolják eszlődásig hűen a szemünk elé, másrészt pedig a mitológiai keret alkalmát ad a filmtécnika bravúrjainak minél gyakoribb használatára.

DREHER BAKKSÖR NAGYSZERŰ

Hálószoba topoly, teljes berendezés 3-5 millióért. Ebédlő tölgy, vitrines komplett, 4-5 millióért külön külön is átadó együtt 13-5 millió K-ért. Podmaniczky-utca 14. szám

Hó- és sárcipő kapható, javítható Neumann Géza VI. Nagymező-utca Dessowfy-utca sarok 50

Hibás paplanok félárban,

Sándor „Ideál” paplangyár IV. Kamermayer Károly-utca 1 Központi városház

BRILLIÁNSOKAT gyöngyöket, ré-giségeket bárkinél drágábban vesz. Székely Emil Király 51 Tel.: J. 103-38 (Teréz-templ. szemb.)

FRACK ÉS SMOKING kölcsönzés, eladás. NEUMANN ÉS FORGÁCS szobőzlet, Dohány-utca 68

VASÁRNAPI SPORT

Válogatott csapatunk fényes győzelmét aratott Milánóban

Nagyország—Olaszország 2:1 (1:1) — A vezető gólt az olasz Conti lőtte, Spitz egyenlített ki és Takáts védhetetlen lövéssel szerezte meg a győzelmét — A magyar védelem brillírozott

(A Reggel tudósítójának távirata.) Vasárnap már a kora esti órákban ezer és ezer sportrajongó sietett a lapok szerkesztőségei elé, hogy a milánói nagy ütközet eredményét minél előbb megtudja. Az első híradások 7 óra után érkeztek Budapestre és amikor nyilvánvaló lett, hogy

a magyar válogatott csapat értékes győzelmét aratott Milánóban,

határtalan lelkesedés lett urrá a szorongó lelkeken — mert titokban mindenki vereségtől tartott. Egészen ismeretlen emberek összeültek. Mindenki tudott valami érdekes részletet az ötödik olasz-magyar válogatott mérkőzésről és csakhamar a legfantasztikusabb hírek jártak szájról-szájra, amelyekből természetesen egy sem volt igaz, de a sportfanatikusok boldogan ittasodtak meg az értékes győzelemtől.

A nagy ütközet előtt

Vasárnap reggel 9 órakor egy Milánóban élő volt MTK-birkózó jelent meg a magyar kolónia szállásán, a Hotel Terminusban, ahol alaposan lemasszírozta a játékosokat. Kiadás reggeli után a magyarok a városüzemre vonultak, ahol 11 órakor a polgármester fogadta őket és azt kívánta, hogy az ősi város falai között jól érezzék magukat és csak kellemes emlékekkel távozzanak Itáliából, ahol „mindenki barátja Kossuth népének”. A városüzemről a „Hősök emlékszórá”-hoz mentek a magyar színek képviselői, ahol az emléktáblát megkoszorúzták és a talapzatba egy vesszőt vertek.

Két órák autókön robotgattak ki a micink a zászoldiszben pompázó pályára, amelyet ekkorra már vagy 20.000 főnyi közönség tartott megszállva.

A rendőrség lezárta a kapukat, mert már életveszélyes volt a tolongás a csak 15.000 néző befogadására épített sporttelepen. A megérkező magyar játékosokat lelkes Eureka és „Elien” kiáltásokkal fogadták, mert a tribünön a Milánói Magyar Egyesület vagy 1000 taggal képviseltette magát, hogy a magyar színek dicőségéért küzdöket buzdítsák és bátorítsák.

A mérkőzés

Stavick (Páris) bíró sipjelére a küzdő felek a következő föllállításban léptek a pályára: Magyarország: Zsák — Fogl II., Fogl III. — Fuhrmann, Kléber, Blum — Rémay III. (Kautzky), Takáts, Orth, Spitz, Kohut.

Itália: De Pra (Genova) — Calligaris (Casale), De Vecchi (Genova) — Genovesi (Bologna), Baldi (Genova), Alberti (Torino) — Conti (Internationale), Cevannini III. (Internationale), Dela Valle (Bologna), Magozzi (Livorno), Lovratto (Hellas).

Azonnal az olaszok támadnak, akik a fanatikus közönségtől hajszolva, lelkesedéssel feladást követelnek a magyar kapu ellen, amelyben Zsák sziklaszilárdan áll. Bár a védelemben

különösen a Fogl-testvérek és Kléber föladatuk magaslatán állottak, sikerült az olasz csapatoknak szép kombinációs játékkal egészen a tizenhatos vonalig eljutni, ahonnan

a jobbszélő Conti helyezett lövéssel megszerezte a vezetést. (18. p.)

A közönség lelkesedése leirhatatlan volt. Szinte üvöltöttek izgalomban és ettől az olasz játékosok megittasodva, vadul, szinte ész nélkül rohantak előre, ha megkerítették a labdát.

Az olaszok félére azonban csak 20 percig tartott. Ettől fogva minden támadásuk megtört a Fogl-gáton és a magyar támadó sor folyton előbbre és előbbre dolgozta magát.

A 28. percben Spitz váratlan lövéssel kiegyenlített. 1:1.

Ezután, mint egy óriási kaleidoszkópban, folyton válto-

zolt a játék képe, de a magyarok technikai fölénye mindjobban kidomborodott.

A 30. percben a jóformán csak statisztáló Rémay III. helyét Orth kivánságára Kautzky foglalta el.

Nemsokára Spitz a fején megsérült, de tovább játszott. Példő: 1:1.

A mérkőzés második felében a magyar fiúk erősen ambicionáltak a győzelmét és bár kemény ellenállásra találtak a túlenergikusan védekező olaszokban,

a 25. percben Takáts védhetetlen lövéssel bebiztosította a győzelmét. 2:1!

A tribünökön szorongó magyarok lelkes üzenésbe tünnek ki, amelyet az olaszok megdöbbenve hallgatnak, mert látják, hogy már hiába minden.

A magyar futballiskola még mindig dominál az olaszok fölött,

ezt állapították meg a milánói pályára közzülő közönség soraiban.

A küzdő felek

A magyar csapatból toronymagasán emelkedett ki Zsák pompás játékával, aki

gőtének legszebb védését produkálta.

Előtte a Fogl-gól nevéhez méltóan szerepelt. Negyedórát tartó bulul sikerült kísérletezés után az olasz csapatok megzavarodva fölhagyták erős belemelésükkel; nagyon respektálták a Fogl-fivérek. Háltsorunk jól megállta a helyét. Nemesak a csatárok támogatásában, de a védelemben is magpízhatók voltak a fődözetek, akiknek a kisméretű pályára határozottan a logjobban konveniant. A csatársort Orth nagyszerűen dirigálta.

Spitz és Takáts külön Orth-tanítványoknak bizonyultak. A két szélső közül Kohut volt a jobbik, aki egyéni akcióival többször előre rántotta a csatársort. Kautzky kevésbé bizott magában és a legfőbbiszor Takátsnak adta le a nehéz labdákat.

Az olasz védelem szintén elsőrangú munkát végzett. A tartalék Baldi csak valamivel volt gyöngébb, mint Burlando, akit helyettesített. A csatárok gyorsak és labdaéhesek voltak. Főként Conti volt veszedelmes, az olaszok egyetlen gólját is ő lőtte.

Az eddigi öt magyar-olasz válogatott mérkőzés statisztikája:

- 1910 V/26. Magyarország győz Budapest 6:1 (2:0).
- 1911 I/6. Magyarország győz Milánóban 1:0 (1:0).
- 1923 III/4. Eldöntetlen Genuában 0:0.
- 1924 IV/6. Magyarország győz Budapest 7:1 (2:0).
- 1925 I/18. Magyarország győz Milánóban 2:1 (1:1).

Gólarány 16:3 Magyarország javára.

A délszlávok győztek Zágrábban a Zágráb—Stájerország válogatott mérkőzésén 2:0 (1:0)-ra.

Üzélánd győzött Franciaország fölött. Toulouseban

Üzélánd válogatott rugby csapata győzött Franciaország ellen.

Nurmi, a „fenn világesoda”, Budapestben is látható volt vasárnap délelőtt a Magyar Athletikai Szövetség filmmatinéján, amely az Urániában a sportrajongók lelkes tábora előtt folyt le.

„FREUD”
Ingatlan-, üzlet-, lakás és árabizományi keresk. vállalat

Bejegyzett kereskedőknek
korlátlan hitelt
nyújtok árufedezetre. **Ingóságok** bizományi eladását vállalom, azokra **előleget nyújtok**

Főbérleti lakását 24 órán belül eladom. Üzletet venni vagy eladni óhajtok keressék föl irodámat bizalommal

VII, Miksa-utca 13. Telefon: József 72-83

Lederer Gusztávot törölték a futballbírák sorából

(A Reggel tudósítójától.) Kodolka gyilkosát, Lederer Gusztávot sportkörökben is jól ismerték, mert a MAC futballcsapatában „Levente” néven ért el sikereket, sőt vizsgázott futballbíró is volt.

A Magyar Futballbírák Testülete legutóbbi tanácsülésén Lederer Gusztávot törölte a bírák névsorából.

Ertesülésünk szerint a Lederer-fivérek a MAC is kizárja tagjai közül.

Birkózó gárdánk elitje pompás küzdelmet vívott Budapest bajnokságáért

(A Reggel munkatársától.) Budapest bajnoki birkózóviadala starthoz szólította legkiválóbb versenyzőinket, akik szombaton és vasárnap szebbnél-szebb küzdelmeket vívtak a bajnoki címért.

Különösen Matura, Rózsás, Harmath, Szalay, Lacza dr. és Badó keltették föltűnést akciódús munkájukkal és bámulatos kitartásukkal.

A Badó-Adorján reváns mérkőzésben Adorján kimerült és föladta a küzdelmet.

Eddigi eredmények:

Légsúlyban: (Védő: Magyar Armand, BAK.) Bajnok: Magyar Armand (BAK). 2. Németh József (MAV). 3. Pülöp Sándor (MAV).

Peholsúlyban: (Védő: Németh Jenő, MTE.) Bajnok: Harmath István (MTE). 2. Molnár László (Törökvs.). 3. Németh Jenő (MTE).

A még hátralevő súlycsoportokban a döntés szombat este 7 órakor kezdődik a régi képviselőházban.

Hatalmas gólaránnyal győztek a budapesti jéghokki játékosok Ó-Tátrafüreden. (A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A Kassai SC által rendezett nagyszabású nemzetközi mittingen a Budapesti Kereselyázó-Egyet hokki csapata 13:2 arányban győzött a Troppaner SV fölött. A BKE góllövői: Krempels Péter (6), dr. Lator (5) és Kehrling (2). — Bíró: Szántó István (Budapest).

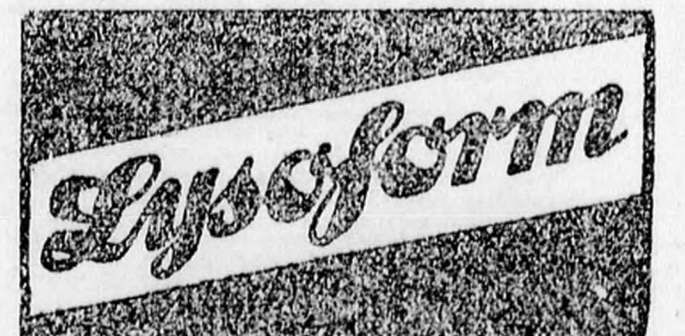
A világbajnok Szabó Herma (Jarossné) győzött Ausztria bajnokságában. (A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az Osztrák Kereselyázó-Szövetség rendezésében Innsbruckban tartották meg az 1925. évi bajnokságokat. A férfiak szeniorversenyében Kronfuss (Bécsi Kereselyázó-Egyesület) győzött 243,85 ponttal. 2. Hönigschmid (Bécsi Kereselyázó-Egyesület) 236,3 ponttal. Ausztria párosversenyében Wrede és Jarossné (Bécsi Kereselyázó-Egyesület) győztek 11,3 ponttal Prohaska és Steinskyne (Innsbrucki Kereselyázó-Egyesület) ellen, akik 8,3 ponttal a második helyre kerültek.

BBTE II.—BEAC 5:1 (3:0). A Széna-téri pályán lefolyt mérkőzésen a budai hokkizók abszolút fölényben voltak.

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

„Világosság”-könyvnyomda Rt. Budapest, VIII. Conti-u. 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.

Kézferőtlenítésre legalkalmasabb a

A közvélemény szava:

„Nem kell külföldi sör!”

Szent István Portersör bármely külföldi márkát fölülmul!

Allandóan friss csapolásban a következő helyeken:

- Belvárosi Sörtöző VIII, Rákóczi-ut 1,
- Btró Dénes IV, Vámház-körut 16,
- Élő József VII, Thököly-ut 4,
- Erdélyi Dorozó VI, Dalszínház-utca 8,
- Frenreisz István I, Gellért-szálló,
- Keszey Vince VII, Rákóczi-ut 44,
- Posch Ferenc VII, Dohány-utca 20,

- Posch Károly VIII, József-körut 3,
- Páczér János VIII, Népszínház-utca 30,
- Patz Antal VI, Hajós-utca 31,
- Stefánia Étterem VI, Teréz-körut 15,
- Szurm Ferenc V, Berliini-tér 4,
- Szabó Lajos VII, Rákóczi-ut 88,
- Szt. István Étterem I, Alagut-utca 5,

Winkler István II, Margit-körut 2.

Budapesti Nemzetközi Vásár
1925. április 18-27.

Rendező
a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara.

Európa összes nagyobb városaiban külképviseletek

Kedvezményes utazás és vizum Lakáskiutalás

Fővilágosítás a vásárirodánál:
V, Szemere-utca 6.